

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra bezpečnostních studií

Vývoj white power hudby v České republice

Bakalářská práce

Development of White Power Music in Czech Republic

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

AUTOR PRÁCE
Karel Křešnička

Praha
2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Novém Boru, dne 14. 03. 2024

Karel Křešnička

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu práce Mgr. Ondřeji Kolářovi Ph.D. za vedení a cenné rady při zpracování práce, jakožto i za kritické, ale konstruktivní připomínky, které mě přiměly ke studiu uvedené problematiky. V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své přítelkyni Sylvě a mým dětem Karlovi a Magdaleně za motivaci po celou dobu mého studia až do konce a celý tento čas se mnou vydržely. Na závěr bych chtěl poděkovat mým přátelům a přátelům v zaměstnání.

ANOTACE

Práce se zabývá výhradně vývojem white power music v České republice. Je rozdělena do pěti kapitol. Pojednává o teoretickém uvedení do problematiky, jejíž součástí jsou jednotlivé definice a typy extremismu, vývoj hnutí Skinheads se zaměřením na pojem white power music. Vymezuje pojmy propagace a propagandy pravicového extremismu s verbálními a písemnými projevy, symboly a popisem hudby. Zaměřuje se na hudební styly na počátku white power music, její charakteristiku a vydavatelství. Jsou uvedeny konkrétní hudební skupiny, jakožto i pořádané koncerty se současnou white power music scénou. Prakticky je zpracována analýza konkrétních hudebních textů za použití metod a technik, otevřenost a skrytost jejich obsahu.

KLÍČOVÁ SLOVA

extremismus * neonacismus * pravicový extremismus * rasismus * Skinheads * white power music *

ANNOTATION

The thesis deals exclusively with the development of white power music in the Czech Republic. It is divided into five chapters. It discusses a theoretical introduction to the issue, which includes individual definitions and types of extremism, the development of the Skinheads movement with a focus on the concept of white power music. It defines the terms of promotion and propaganda of right-wing extremism with verbal and written expressions, symbols and description of music. It focuses on musical styles at the beginning of white power music, its characteristics and publishing. Specific musical groups are listed, as well as organized concerts with the current white power music scene. The analysis of specific musical texts using methods and techniques, openness and hiddenness of their content is practically processed.

KEY WORDS

extremism * neo-nacism * right-wing extremism * racism * Skinheads * white power music*

Obsah

ÚVOD.....	7
1. UVEDENÍ DO PROBLEMATIKY	9
1.1 EXTREMISMUS	9
1.1.1 JEDNOTLIVÉ DEFINICE EXTREMISMU	10
1.1.2 POLITICKÝ – PRAVICOVÝ EXTREMISMUS.....	12
1.1.2.1 POLITICKÝ EXTREMISMUS.....	13
1.1.2.2 PRAVICOVÝ EXTREMISMUS.....	13
1.2 SUBKULTURY VE VÝVOJI WHITE POWER MUSIC.....	15
1.2.1 Hnutí VERSUS SUBKULTURA	15
1.2.2 SKINHEADS	16
1.3 POJEM WHITE POWER MUSIC.....	19
2. METODY A FORMY PROPAGACE PRAVICOVÉHO EXTREMISMU	20
2.1 VYMEZENÍ POJMŮ PROPAGACE A PROPAGANDA	20
2.1.1 VERBÁLNÍ PROJEVY.....	21
2.1.2 PÍSEMNÉ PROJEVY.....	23
2.1.3 GRAFICKÁ SYMBOLIKA	24
2.1.3.1 SYMBOLIKA BAREV.....	25
2.1.3.2 SYMBOLIKA ČÍSEL V PRAVICOVÉM EXTREMISMU	25
2.1.3.3 RUNOVÁ SYMBOLIKA	26
2.1.3.4 TETOVÁNÍ.....	26
2.2 KAMPAŇ <i>GOOD NIGHT LEFT SIDE</i>	28
2.3 PROPAGACE PRAVICOVÉHO EXTREMISMU MEZI HOOLIGANS	28
2.4 WHITE POWER MUSIC	31
3. VÝVOJ WHITE POWER MUSIC	33
3.1 HUDEBNÍ STYLY NA POČÁTKU WHITE POWER MUSIC	33

3.2	CHARAKTERISTIKA WHITE POWER MUSIC	34
3.3	VYDAVATELSTVÍ WHITE POWER MUSIC	35
4.	WHITE POWER MUSIC V ČESKÉ REPUBLICE	38
4.1	HUDEBNÍ SKUPINY	39
4.1.1	<i>AGRESE95</i>	39
4.1.2	<i>BRÁNÍK</i>	40
4.1.3	<i>BULDOK</i>	40
4.1.4	<i>CONFLICT88</i>	41
4.1.5	<i>EXCALIBUR</i>	41
4.1.6	<i>VLAJKA</i>	42
4.2	KONCERTY	43
4.3	SOUČASNÁ WHITE POWER MUSIC SCÉNA.....	45
4.3.1	<i>NOVÝ SMĚR</i>	48
5.	ANALÝZA HUDEBNÍCH TEXTŮ.....	49
5.1	POPIS A ANALÝZA HUDEBNÍCH TEXTŮ	50
5.2	OTEVŘENOST A SKRYTOST HUDEBNÍCH TEXTŮ.....	51
6.	NÁVRHY NA OPATŘENÍ.....	56
	ZÁVĚR.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK	68
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	69

Úvod

„Hudba je ideálním prostředkem, jak mládeži přiblížit národní socialismus lépe, než by bylo možné dosáhnout během politických akcí; tohle je způsob, jak šířit ideologii.“

Ian Stuart Donaldson¹

V uplynulých letech byla ve společnosti věnována zvýšená pozornost tématu pravicového extremismu. Ve veřejných sdělovacích prostředcích a digitálních mediích je tento pojem často rozebírán z různých úhlů pohledů, např. ve společenských, sociálních, bezpečnostních a kriminologických zprávách, rubrikách a článcích. V závěrečných zprávách o extremismu a předsudečně nenávisti Ministerstva vnitra za jednotlivé roky jsou mimo jiné uváděny koncepční materiály, schvalované vládou i Ministerstvem vnitra České republiky.² Předmětné materiály popisují vývoj pravicového extremismu a další projevy související s touto problematikou. Podobně jsou zaměřeny i zprávy zpravodajských služeb mapující vývoj extremistické scény. Jedním z projevů pravicového extremismu je i hudební scéna, která slouží jako komunikační kanál pro šíření ideologie a jejích myšlenek.

V této souvislosti je cíl práce zaměřen na white power music a s tím spojený vývoj hnutí skinheads. Mimo jiné je zde uvedena také návaznost na metody a formy propagace pravicového extremismu, které má příčinnou souvislost s ústními a písemnými projevy, tetováním, symboly a se samotným doprovodným projevem hudby.

¹ Zpěvák jedné z nejznámějších neonacistických kapel Skrewdriver a zakladatel organizace Blood & Honour. BLÁHA, Petr. *White Power Music in Bratislava: Rock on the right side (of Danube)*. In *Central European Journal of Politics*. [online]. ©2018, vol. 4, no. 1, p. 106–133. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: http://www.cejop.cz/wp-content/uploads/2018/11/2018_Vol-04_No-01_Art-05_Blaha_FINAL.pdf.

² Strategie boje proti extremismu byla schválena vládou dne 3. května 2010 usnesením č. První část materiálu, doplněná přílohami č. 1 a č. 2, je věnována problematice extremismu na území ČR v roce 2009 a kontinuálně navazuje na předchozí vládní zprávy zabývající se problematikou extremismu. Druhá část materiálu obsahuje vyhodnocení Koncepce boje proti extremismu. Text neprošel jazykovou ani stylistickou úpravou. ČESKO. Usnesení vlády ČR pod č. 572, ze dne 4. května 2009. In: *Vláda České republiky* [online]. 2009, [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

V práci je představen taktéž nový směr a specifické vydavatelství, taktéž původní hudební skupiny, koncerty a nastínění současné white power scény.

Praktická část se zabývá analýzou hudebních textů, problematikou otevřenosti a skrytosti jejich obsahů. Předmětná část je doplněna slovním komentářem i grafickou statistikou v podobě tabulek s vysvětlením vývoje. Z hlediska bezpečnostních složek je třeba věnovat se i tomuto jevu, neboť část pravicové extremistické scény může být, např. v případě politické strany, více radikalizována a účinně se účastnit občanského života, a tím zvyšovat svůj vliv, na což v poslední době upozorňují experti z bezpečnostní komunity.

„Pokud chceš dosáhnout trvalého úspěchu, musíš motivace, která tě žene k tomuto cíli, vycházet z nitra. Nezáleží na tom, kdo jsi, ani jak jsi starý.“

P. J. Meyer³

³ *Citáty slavných osobností*: citaty.net. [online]. ©2020-2023 [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://citaty.net/citaty/23963-pj-meyer-pokud-chces-dosahnout-trvaleho-uspechu-musi-motiv/>.

1. Uvedení do problematiky

Předmětná kapitola pojednává o pojmu *extremismus*. Následně je rozveden pojem *pravicový extremismus*, zejména jeho charakteristika a projevy. Věnuje se vývoji hnutí skinheads v příčinné souvislosti s pojmem *white power music*.

1.1 Extremismus

V literatuře můžeme najít několik definic pojmu extremismus, tyto definice však nejsou zcela jednoznačné. Extremismem se zabývá několik vědních oborů, které zkoumají i jevy spojené s ním. Jedná se např. o psychologii, sociologii, kriminologii apod.

Obecně lze říci, že slovem extremismus společnost označuje jednání, které je za pomyslnými hranicemi tolerovaných společenských hodnot či sociálního jednání v dané době. Můžeme zde hovořit o jednání s přívlastkem nebezpečnosti, nenormálnosti, neslušnosti. Tento stav pak může evokovat i pocit strachu, nejistoty apod.⁴

Zde je důležité dodat, že tyto pomyslné hranice nejsou nijak časově pevně nastavené a s vývojem společnosti a společenských hodnot jsou měnné. Co je tedy považováno za extremistické v současné době, nemusí být zákonitě považováno za extremismus za padesát let a naopak. Typickým příkladem může být i ideologie nacistického Německa v 30. letech minulého století, jež byla v dané době v Německu tolerována a žádána. Optikou vnímání společnosti tehdejší doby se nejednalo o extremismus, ale v současné době, po historickém vývoji společnosti a společenských hodnot ve spojení s negativní zkušeností s ideologií uvedené doby, označujeme projevy této ideologie jako extremistické.

Lze tedy konstatovat, že jevy spojené s extremismem jsou společností obecně vnímány negativně; toto vnímání může být ovlivněno i historickými zkušenostmi následky extremismu.

⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 7–8. ISBN 80-7201-265-7.

K tomuto Chmelík uvádí, že společnost obecně extremismus netoleruje, především jedná-li se o ideový extremismus, jenž je cílený na ideové protivníky. Tolerance je však široký pojem, její hranice jsou stanoveny subjektivně pozorovatelem a určit selektivně, zda se jedná o extremismus, či ne, je velice obtížné, a proto se můžeme setkat s protichůdnými názory při posuzování, zda se jedná o extremismus, či nejedná. Proto jednoznačná shoda, že se jedná o extremismus, panuje vždy u jednání, která s sebou nesou odpornost, nebezpečí a další nápadná společenská negativa, která ohrožují morální hodnoty společnosti.⁵

Mareš dodává, že „*extremistické postoje jsou způsobitelné přejít v aktivity, které působí přímo nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický systém antagonistickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií).*“⁶

Trestní právo nepopisuje, co je extremismus, ale vymezuje, jaká jednání jsou považována za projev extremismu.

Jelínek uvádí, že „*trestní právo v České republice extremismus nijak nedefinuje. Pouze se zaměřuje na ochranu společnosti před jeho společensky nejnebezpečnějšími projevy. V souvislosti s ochrannou funkcí trestního práva jsou nejdůležitější společenské zájmy vymezeny jako objekty trestných činů (tedy jako obligatorní znak skutkové podstaty trestného činu).*“⁷

1.1.1 Jednotlivé definice extremismu

Z politologického pohledu můžeme extremismus definovat různými definicemi uvedenými v odborné literatuře; zjišťujeme ale, že jednoznačná definice extremismu neexistuje.

⁵ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 11. ISBN 80-7201-265-7.

⁶ MAREŠ, Miroslav. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Extremismus. Manuál pro Policii ČR. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006, s. 4.

⁷ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Praha: Leges, 2009, s. 150. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87212-24-0.

Původ slova extremismus sahá až do starověku. Latinské slovo *extremus* (nejzazší) označovalo nejvíce vzdálenou pozici od výchozího bodu. Ve spojení *extremitas mundi* se používalo pro označení území, které byly umístěny ve velké zeměpisné vzdálenosti Římské říše. Kořen tohoto slova *trema* pochází z řečtiny a znamená rozdělování či zlom.⁸

Chmelík definuje extremismus takto: „V obecném pojetí jde o výrazné odchýlení se od obecně uznávaných a v aktuální době přijímaných norem. V rovině sociologické lze extremismus vymezit jako souhrn určitých sociálně patologických jevů, vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob, s dominujícím odmítáním základních hodnot, norem a způsobů chování platných v aktuální společnosti.“⁹

Danics a Plecítý uvádí, že „v běžném slova smyslu používáme extremismus pro označení postojů, které výrazně vybočují z normálu a projevují se zcela konkrétními excesy v různých společenských oblastech, jež narušují základní lidská práva a svobody.“¹⁰

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky vypracovaná Ministerstvem vnitra, na kterou odkazuje i současná strategie boje proti extremismu, uvádí, že extremismem označuje zcela jasné postoje, které svou ideologií vybočují z právně ústavních a zákonných norem. Tyto postoje se vyznačují netolerancí a také se zaměřují proti základním ústavním principům demokratického státu.¹¹

⁸ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 20. ISBN 80-86598-45-4.

⁹ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 7–8. ISBN 80-7201-265-7.

¹⁰ DANICS, Štefan a Vladimír PLECITÝ. *Extremismus - jeho kořeny, projevy a východiska řešení: (sborník mezinárodní konference konané na Policejní akademii ČR v Praze ve dnech 26. – 28. 11. 2001)*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001, s. 33. ISBN 80-7251-088-6.

¹¹ ČESKO. Usnesení vlády ČR pod č. 669, ze dne 9. července 2003. In: Vláda České republiky. [online]. ©2003, [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2019-pdf.aspx>.

Mezi tyto principy patří:

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy¹²),
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),
- nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),
- volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy),
- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),
- svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod¹³).

1.1.2 Politický – pravicový extremismus

Základní orientační rozdělení extremismu je dělení na tři typy, a to **politický extremismus, náboženský extremismus a extremistická skupina**.¹⁴

Pro téma této práce je stěžejní politický extremismus, který se dále dělí na pravicový extremismus a levicový extremismus. Aby byl naplněn účel této práce, bude následně vycházeno pouze z charakteristiky a projevů pravicového extremismu, jehož doprovodným projevem je i mimo jiné šíření myšlenek pomocí white power music.

¹² ČESKO. Ústavní zákon č. 1 ze dne 28. prosince 1992. Ústava České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky, částka 1. [online]. 1993, [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>.

¹³ ČESKO. Usnesení č. 2 ze dne 28. prosince 1992 předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky. 1993, částka 1. [online]. 1993, [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>.

¹⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 8. ISBN 80-7201-265-7.

1.1.2.1 Politický extremismus

Chmelík zaujímá stanovisko, že „jde o extremismus, jehož odchýlení od obecně zavedených a v aktuální době přijímaných norem má podobu politického programu s výraznými prvky názorové nesnášenlivosti a odmítání kompromisních řešení. Je manifestován jako radikální až militantní odmítání politiky státu anebo ústavního pořádku, a to i za použití násilí.“¹⁵

Při obecném zkoumání obsahu projevu politického extremismu lze konstatovat, že při realizaci názorové ideologie jsou používány v menším či větším zastoupení obsahové znaky, kterými jsou víra v existenci absolutní pravdy a vědomí osobního poznání této pravdy. Z toho plynoucí nereálné hodnocení současné politické situace, totální a mobilizační kritika všeho stávajícího, sklon k dogmatismu a nesnášenlivost vůči odlišným názorům, časté využívání populismu a ideově-politické manipulace. V této souvislosti zahrnuje vyhocení problémů ve společnosti a jejich konfrontace se státní mocí. V oblasti politiky jde o vytváření různých ideových koncepcí a doktrín obrazů nepřátel i následné konspirativní teorie, odmítající pluralitu. Jedná se o celý systém zastupitelské demokracie.¹⁶

1.1.2.2 Pravicový extremismus

Pro ochranu současného demokratického systému je důležité včas rozpoznat projevy pravicového extremismu, který tvoří potencionální nebezpečí pro tento systém, protože ideologie pravicového extremismu je za pomyslnou hranici demokratického systému a jednou z jeho charakteristických vlastností je, že neuznává demokratické hodnoty ústavního státu.

K definici pravicového extremismu lze uvést, že popírá kořeny moderního pojetí rovnosti lidí. U tohoto je zmíněn étos fundamentální rovnosti lidí jako duchovní základ demokratického a právního státu.¹⁷

¹⁵ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 8. ISBN 80-7201-265-7.

¹⁶ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, s. 32. ISBN 978-80-7251-286-7.

¹⁷ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 22. ISBN 80-86598-45-4.

„Nejtypičtějšími formami pravicového extremismu jsou **rasismus, antisemitismus, nacionalismus** se svými modifikacemi ve **fašismus, neofašismus, nacismus a neonacismus**.“¹⁸

Chmelík dodává, že „*pravicová extremistická scéna je stále více poznamenána radikalismem mladých lidí, kteří prosazují a hlásají jednoduchými hesly a frázemi myšlenky vůdčích osobností extremistického hnutí toho kterého druhu mezinárodního významu. „Přesvědčení“ mladých lidí je stále více spojeno s fanatismem, místo argumentace používají sílu, své akce téměř výhradně realizují v davu.*“¹⁹

Projev pravicového extremismu spočívá převážně v ponižování skupin osoby, které jsou „odlišné“ nebo nemají nic společného „cizí“ (zloba k cizincům, xenofobie, heterofobie, antisemitismus). Další projev je jednostranné kladné hodnocení vlastního „etnika“, „rasy“ či „národa“ neboli projev nadřazenosti (etnocentrismus, rasismus, nacionalismus).²⁰

Typickými příklady projevů pravicového extremismu v praxi, které jsou všeobecně ve společnosti známy, jsou protestní akce pravicových extremistů, jejichž zlaté období – co se týče četností – bylo převážně v druhé polovině devadesátých let minulého století, postupem času je zaznamenán jejich klesající trend. Obecným charakterem těchto akcí bylo to, že se většinou jedná o organizované protestní průvody pravicových extremistů, jejichž průměrná věková kategorie se pohybuje pod hranicí středního věku. Tito pravicoví extremisté nosí oblečení, které spíše připomíná jednotnou uniformu davu a budí mobilizační charakter. V davu bývají vidět transparenty, vlajky a různá symbolika. Dav se většinou chová jednotně pod pokyny řečníků davu, kteří megafonem hlásí „jedinečnou pravdu“ a jednoduchá hesla, která jsou následně davem opakována. Typickými hesly pro takovéto protestní akce jsou například „*Čechy Čechům!*“, „*Češi, pojďte s náma!*“, „*Cikáni do práce*“. Akce obecně jsou zaměřeny na

¹⁸ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Armex, 2000, s. 8. ISBN 80-86244-14-8.

¹⁹ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 18. ISBN 80-7201-265-7.

²⁰ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 22. ISBN 80-86598-45-4.

označení sociálních problémů hlavně s menšinami, kritiky stávajícího politického systému, hlásání své pravdy apod., a to pod rouškou vlastenectví, a snahy ukázat řešení situace. Pojem vlastenectví, jak je vnímán většinovou společností, má však zcela jiný obsahový výklad. Lze se domnívat, že protestní akce většinou končily konfliktem s přítomnou policií, která dění akcí monitorovala.

1.2 Subkultury ve vývoji white power music

Zde je zmíněn mimo jiné popis vývoje hnutí skinheads, které je vázáno na pravicový extremismus.

Hnutí skinheads je děleno na několik ideových směrů. Příslušníci jednoho ideového směru jsou nazýváni jako White power skinheads – Bílí rasističtí skinheadi.²¹ Uvedená skutečnost má příčinnou souvislost s white power music, proto tento vývoj nelze nezmínit. Toto hnutí v minulosti vzniklo jako subkultura. Postupnou proměnou se v současné době opět navrácí ke svým historickým kořenům.

1.2.1 Hnutí versus subkultura

Jandourek uvádí, že pojem hnutí je zpravidla nahrazován za pojem subkultura. Taktéž jej vymezuje jako organizovaný sociální útvar, který způsobuje změnu v sociálním systému nebo se snaží, aby k této změně nedošlo. Zpravidla se hnutí zakládají pro ochranu životních a jiných hodnot, které se vyskytují ve společnosti (konzumní, životní prostředí apod.).²²

Smolík vysvětluje, že hnutí má od subkultury rozdílnou ideologickou a názorovou jednotu. Má taktéž předem stanovené cíle a deleguje na své členy požadavky. Jedná se např. o dělnická, anarchistická, ekologická a jiná hnutí. Subkultura má výrazně menší počet členů. Členové nemají žádné konkrétní cíle, kterých chtějí dosáhnout. Mohou se zde vyskytovat protichůdné názorové rozdíly.

²¹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 408. ISBN 80-86598-45-4.

²² JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001, s. 97. ISBN 80-7178-535-0.

Subkultura zpravidla působí jako součást dominantní kultury. Také nemá ambice prosazovat politické a společenské změny.²³

Následně charakterizuje hnutí jako „*neformální sítě interakce, které podporují různé organizace a jednotlivce. Sociální hnutí sdílejí společenskou identitu a účastní se politických a/nebo kulturních konfliktů, v nichž se snaží prosadit nebo zabránit sociální změně.*“²⁴ V hnutí probíhají různé interaktivní procesy, kdy ze skupinového hlediska není hnutí homogenní, ale při prosazování vlastních zájmů a cílů je jejich homogenita jednotná. Objevuje se zde i názorová a postojová pluralita, která je velmi často doprovázena činy. Většina subkultur je orientována na volnočasové aktivity a nemají přímo charakter dosahování zájmových cílů.²⁵

1.2.2 Skinheads

Z anglického jazyka je název skinhead překládán jako „holá lebka“. Zkráceně je název také užíván jako skins a v hovorovém českém jazyku je užíváno jako skín nebo skíni. Počátky hnutí skinheads se datují od 60. let minulého století v Anglii. Zde vznikl gang, který se nazýval „boot boys“ a tento název je odvozen od toho, že jeho příslušníci nosili těžké pracovní boty, tzv. „martensky“. Postupem času se tyto boty staly i jejich součástí oděvu. Skinheads tvořili převážně mladí chlapci, kteří měli společné zájmy a dělnický původ. Oblíbenou činností byly návštěvy fotbalových zápasů, návštěvy rockových klubů a hospod, kde rádi konzumovali alkohol a s velkou oblibou převážně pivo, které se stalo neodmyslitelným nápojem spojeným s touto subkulturou. Vlastností skinheads byla společenská nepřizpůsobivost a projev tvrdosti, který se vyznačoval fyzickými potyčkami na fotbalových zápasech i na veřejnosti. Jejich otevřené nepřátelství bylo směřováno proti členům hnutí hippies a narkomanům. Skinheadi také opovrhovali vzděláním, a právě proto neměli moc v oblibě studenty. Na počátku 80. let minulého století byla Anglie zasažena vlnou nezaměstnanosti, a právě tehdy došlo k radikalizaci

²³ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, s. 42. ISBN 978-80-247-2907-7.

²⁴ Tamtéž, s. 42.

²⁵ Tamtéž, s. 43.

hnutí skinheads, když do něj začali vstupovat členové národně-socialistické strany – Národní fronty, jelikož se jednalo o ultrapravicovou organizaci.²⁶

K tomuto vývojovému stádiu politizace hnutí skinheads je třeba dodat, že Národní fronta populisticky využila vlnu nezaměstnanosti ve spojení s hospodářskou krizí ve svůj prospěch, kdy tímto získala plno stoupců a sympatizantů z řad nespokojené dělnické mládeže. Vypichování problémů jako nezaměstnanost, špatná bytová situace a poukazování na viníky z řad migrantů a menšin vedlo k pnoucí nespokojenosti dělnické mládeže, jejíž konečným důsledkem byla radikalizace některých členů skinheads, kteří se zpolitizovali a začali propagovat ideje rasismu a nacionalismu.

To vedlo k nenávistným projevům vůči menšinám a imigrantům. Nastalá situace vedla ke vzniku ideologie white power (v překladu do českého jazyku „bílá síla“) a většina členů hnutí skinheads se otevřeně přihlásila k nacionálnímu socialismu. Slovní spojení white power se tak stalo heslem a také symbolem pro neonacistické skupiny.²⁷

Předmětné hnutí skinheads se počátkem 80. let rozšířilo z Velké Británie směrem do světa. Na území Československa se objevilo koncem 80. let minulého století. Mezi mladou generací se stal oblíbeným krátký sestřih vlasů tzv. trojkou, který byl spjat s nově nastupujícím československým kultem. Vzhledem k tomu, že mladší generace je obecně přirozeně dravější a nebojí se vyjadřovat svůj názor, tak se mezi mladší generací začaly objevovat hákové kříže a docházelo k tzv. hajlování. I takto vypadalo vyjádření odporu k tehdejšímu politickému režimu, jelikož v myšlení společnosti byl zakotvený antikomunismus. Byla to tedy spíše provokace než vlastní vyjádření sympatií k neonacismu. V tuto dobu vznikaly hudební kapely, jejichž texty byly obsahově zaměřeny na vlastenectví a také na negativní postoj k menšinám. Sametovou revolucí spojenou s liberálním proudem myšlenek a pohledem na svět se subkultura skinheads více rozrostla o nové členy a celkově došlo ke vzniku vícera odnoží hnutí skinheads. Kvůli této roztržitosti došlo k negativnímu vnímání subkultury skinheads ve společnosti, jelikož vznikla

²⁶ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Armex, 2000, s. 11–12. ISBN 80-86244-14-8.

²⁷ Tamtéž, s. 11.

také rasistická odnož, která byla velice výrazná a zanechala za sebou sociální stigma celého hnutí.²⁸

Na hudební scéně se objevila první česká „skinheadská“ hudební kapela Orlík, která byla založena roku 1988 Danielem Landou a Davidem Matáskem. Hudební texty byly obsahově zaměřeny na vlastenectví s odkazem na husitství, oslavování subkultury skinheads. V některých textech se objevily i projevy rasismu. Orlík se stal kultem hudební scény dané doby, a dokonce se jeho písně hrály v televizních českých hitparádách. Orlík svou hudební tvorbou dokázal oslovit mnoho mladých lidí, a tak dokázal zmobilizovat sympatizanty, ze kterých se stali skinheadi. Tato doba však měla svá úskalí vzhledem k vytvořeným odnožím skinheads a různých proudů smýšlení. Docházelo k násilným projevům jak mezi skinheady samotnými, tak i mezi skinheady a společností či jinými subkulturami. Na tyto násilnosti společnost reagovala silně negativně a kapela Orlík se v roce 1991 oficiálně distancovala od násilných projevů skinheadů a ukončila svou hudební kariéru.²⁹

Výše popsaná doba byla podhoubím pro rychlou profilaci pravicových extremistů v hnutí skinheads a právě v tomto období vznikají první české hudební kapely s ideologií white power.

V závěru této podkapitoly je vhodné zmínit, že současnou českou skinheadskou subkulturu utváří tři ideové proudy. První ideový proud je apolitický, není rasisticky zaměřený. Druhý je antifašistický a třetí proud, který je na znatelném ústupu, je neonacistický, založený zejména na rasismu.

²⁸ STEJSKALOVÁ, Petra. *Být Skinheadem/Skingirl*. Knihovna. [online]. Praha, ©2008 [cit. 2023-02-08]. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd. Institut sociologických studií. Vedoucí práce PhDr. Marta Kolářová, PhD. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/147270/130094827.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

²⁹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 412–413. ISBN 80-86598-45-4.

1.3 Pojem white power music

White power music znamená v překladu do češtiny „hudba bílé síly“. Jedná se o charakteristickou hudební tvorbu šířící ideologii pravicového extremismu. Hudební tvorba může obecně sloužit jako určitý komunikační a propagační nástroj pro šíření názorové ideologie a tím mobilizovat nové sympatizanty, utužovat ideologii, šířit informace.

„White power music mimo jiné plní tři specifické funkce v rámci podpory white power hnutí, a to:

- **rámcování problematiky (framing) a ideologie za účelem pěstování kolektivní identity,**
- **získávání nových stoupců, zejména pak z řad mládeže,**
- **finanční zdroj.“³⁰**

Tyto tři pilíře jsou v práci průběžně popisovány ve vztahu k uváděné problematice.

³⁰ CORTE, Ugo and Bob EDWARDS. 2008: *White Power music and the mobilization of racist social movements*. Music and Arts in Action. Volume 1, Issue 1. Rennes: The University of Exeter. In: LIGIEROVÁ, Dagmar. *Analýza textů vybraných hudebních skupin white power music v ČR* [online]. Brno, 2010 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/7djstw/> Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. MODROVIČ, Petr.; *Akce Power: případová studie zásahu proti white power music v ČR* [online]. Brno, 2022 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/fb3cm/> Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce JUDr. PhDr. Miroslav MAREŠ, Ph.D.

2. Metody a formy propagace pravicového extremismu

Uvedená kapitola vymezuje pojmy propagace a propaganda, jejich projevy, ať verbální či písemné, a symboly, které jsou spojeny s těmito pojmy a doprovázeny specifickou hudbou.

2.1 Vymezení pojmů propagace a propaganda

Podle sociologické encyklopedie je termín *propaganda* v širším smyslu slova „komunikace politických a jiných názorů vyjadřujících skupinové zájmy, která směřuje z ideologických center společnosti mezi řadové členy (masy) některých nebo všech jejích sociálních skupin, případně mezi příslušníky jiných společností.“³¹

V užším smyslu se propagandou rozumí šíření informací a názorů jejichž obsah je často klamný, a to za účelem získat nové sympatizanty.³²

Propaganda je v současné době ve veřejném prostoru vnímána spíše negativně jelikož je na ní poukazováno jako na nástroj, který může být zneužíván extremistickými skupinami, které jsou svými názory vyprofilovány a jsou tak lehce rozpoznatelné, ale i skupinami, které nelze označit za extremistické, ale jejich ideologie se pohybuje v tzv. v šedé zóně a mohou do budoucna představovat bezpečnostní riziko.

Termín *propagace* je ve smyslu propagandy samostatným nástrojem, který je užíván za účelem šíření informací o něčem a zvýšit tak o tom podvědomí. Propagace jako nástroj je nejznámější v marketingové strategii.

Propagace pracuje s pozitivními emocemi bez přímého nátlaku a možností volby, s morální neutralitou. Oproti tomu propagace pracuje se záměrem konfliktu,

³¹ NEŠPOR, Zdeněk R. *Česká sociologická encyklopedistika*. Vydání 1. [online]. Praha: Středisko společných činností AV ČR, v.v.i., 2017. Věda kolem nás, 66. Co to je. ISBN 978-80-270-3117-7. [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: http://www.vedakolemna.cz/miranda2/m2/sys/galeriedownload/VKN66_WEB.pdf?0.6693187890419954.

³² *Veřejný prostor mediální komunikace. Propagace a propaganda ve veřejném prostoru*. [online]. Brno, ©2010 [cit. 2023-02-19]. Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. Dostupné z: https://www.ped.muni.cz/kvv/archiv/inovac_du/002_informatik_symbolu/media_komunikace.pdf.

potlačuje možnost volby, cílí na mravní požadavky, společnost je nadřazena nad individualitou s důrazem na obyčejnost a také se znatelným cíleným nátlakem.³³

V České právním řádu jsou paragrafová ustanovení, která se zabývají propagací pravicového extremismu. V hlavě třinácté trestního zákoníku je například trestné **založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka**. V tomto případě je trestná i příprava k tomuto trestnému jednání. Mimo jiné, *„kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let. Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným podobně účinným způsobem“*, jak je uvedeno v § 403 trestního zákoníku.³⁴

2.1.1 Verbální projevy

Jedná se o projevy, které mají zpravidla charakter protiprávní nebo protistátní činnosti a na kterých se podílely osoby s extremistickou motivací. Podle Ministerstva vnitra České republiky *„projevy a hrozby vyplývají z aktivit politického, náboženského, environmentálního, sociálního, případně dalších forem extremismu a mohou od sebe lišit. V zásadě však obsahují prvky, které oslabují demokracii a mohou ji zničit; nerespektují koncept základních lidských práv; kazí České republice renomé v zahraničí; narušují veřejný pořádek (neplatí pro všechny druhy extremismu); cíleně šíří strach mezi skupinami lidí, které nezapadají do jejich ideologie (neplatí pro všechny druhy extremismu); stojí za násilnými činy z nenávisti, včetně vražd (neplatí pro všechny druhy extremismu); v případě získání moci rozpoutají teror (neplatí pro všechny druhy extremismu); urážejí oběti totalitních režimů a oběti extremistické trestné činnosti (neplatí pro všechny druhy extremismu) a zvládání extremistických akcí je nákladné.*

³³ Tamtéž.

³⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ze dne 8. ledna 2009, ve znění pozdějších předpisů, změn a doplňků Sbírka zákonů. Ministerstvo vnitra ČR.

Vynaložené prostředky by bylo možné použít na skutečné a demokratické řešení problémů, které extremisté zneužívají ke své propagandě.³⁵

Tyto verbální projevy (aktivity) jsou monitorovány bezpečnostními složkami státu.³⁶ Zejména Policií České republiky (PČR)³⁷ a Bezpečnostní informační službou (BIS).³⁸

„Projevy předsudečné nenávisti označují jednání, které je motivováno nesnášenlivostí a společenskými předsudky vůči určité skupině obyvatel. Zpravidla se jedná o skupiny definované rasou, národností, etnicitou, náboženstvím, sexuální orientací, politickým nebo jiným smýšlením, sociálním původem apod. Nemusí se jednat o skutečnou příslušnost k určité skupině, ale i o příslušnost domnělou (např. je-li osoba mylně považována pro tmavší pleť za Roma, ale ve skutečnosti není Rom). Takové projevy nemusí nutně naplňovat skutkovou podstatu některého z trestných činů. Může se jednat o fyzické násilí, slovní útoky či užívání urážlivé symboliky. Projevy předsudečné nenávisti se liší od extremistických zejména tím, že nemusí být spojeny s některou z protidemokratických, resp. protiústavních ideologií. Osoby, které se jich dopouštějí, nemusejí být nutně členové či příznivci extremistických hnutí. Rovněž

³⁵ Co je extremismus. Vymezení pojmů. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, ©2023 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.

³⁶ Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2022. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

³⁷ Národní centrála proti organizovanému zločinu SKVP (NCOZ) a Národní centrála proti terorizmu, extremismu a kybernetické kriminalitě SKPV (NCTEKK). Útvary s celostátní působností. Policie České republiky [online]. [cit. 2023-02-19]. Praha, MV ČR, © 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-celostatni-pusobnosti.aspx>.

³⁸ BIS v rámci své působnosti získává, shromažďuje a vyhodnocuje informace o jevech, záměrech a činnostech, které přímo, nebo ve svých důsledcích, závažným způsobem ohrožují Ústavou ČR a ostatními zákony dané demokratické základy ČR, její bezpečnost, suverenitu, územní celistvost a lidská a občanská práva občanů ČR a jejich uplatňování. Úkolem BIS v oblasti ochrany ústavnosti je tedy sledovat jevy (postoje, aktivity atd.) které: jsou proti systémové, to znamená, že přímo nebo ve svém důsledku ohrožují demokratické základy státu (zejména jeho ústavní uspořádání, chráněné hodnoty, deklarovaná lidská práva a občanské svobody) usilují o destabilizaci stávajícího demokratického politického a sociálně-ekonomického systému a jeho nahrazení systémem antagonistickým (totalitou, diktaturou, anarchií), přičemž vědomě působí proti stávajícímu systému destruktivně. Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR – BIS zabezpečuje informace o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti České republiky. (Bezpečnostní informační služba, 2023). [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/demokracie-a-ustavnost/>.

*u nich absentuje jasné volání po svržení systému pluralitní demokracie a jeho nahrazení systémem nedemokratickým.*³⁹

2.1.2 Písemné projevy

Jak již bylo uvedeno, v české právu není jasná definice extremismu. S pojmy jako extremistická trestná činnost nebo činnost s extremistickým podtextem se můžeme setkat zejména v souvislosti s rasově motivovanou trestnou činností.⁴⁰

*Pod tímto pojmem Ministerstvo vnitra České republiky „rozumí ty formy trestné činnosti, o nichž je důvod se domnívat, že byly extremistickými postoji motivovány nebo ovlivněny. Alternativně lze v řadě případů používat i pojmu kriminalita motivovaná rasovou, národnostní nebo jinou sociální nenávistí. Jde o jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu nebo přestupku a jeho pohnutkou je apriorní nenávist vyplývající z příslušnosti adresáta útoku k rase, národnosti, náboženství, třídě či jiné sociální skupině, přičemž specifickým typem zařaditelným do této kategorie kriminality jsou také útoky proti symbolům či představitelům existujícího společenského systému, jsou-li motivovaná apriorní nenávistí vůči němu. V mnoha případech jsou doprovázeny písemným projevem.*⁴¹

V případě písemných projevů se často pracuje s označením projevy „*předsudečné nenávisti*“. Z dlouhodobého pozorování vyplývá skutečnost, že vliv tradičních extremistických subjektů není tak znatelný jako v minulosti, kdy však jiné subjekty, které se nedají jednoznačně identifikovat jako extremistické, přebírají jejich komunikaci a aktivity. Ne všechny extremistické subjekty obsažené ve zprávě o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021 se dopouštěly protiprávního jednání. Z dlouhodobého hlediska ale naplňují znaky extremismu, tak jak ho definuje Ministerstvo vnitra⁴²

³⁹ Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021, s. 6. Ministerstvo vnitra České republiky, 2022. [online]. 2022, [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁴⁰ Co je extremismus. Vymezení pojmů. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.

⁴¹ Co je extremismus. Vymezení pojmů. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, ©2023 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.

⁴² Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021, s. 6. Ministerstvo vnitra České republiky, 2022. [online]. 2022, [cit. 2023-08-14]. Dostupné

„Pravicově extremistické skupiny přesunuly svou prezentaci na sociální sítě. Nadále udržovaly kontakty na své zahraniční protějšky. Tyto kontakty byly ale minimální a probíhaly primárně na individuální úrovni. V rámci svých výstupů se snažily zaměřit na mladší generaci. Představitelé pravicově extremistických subjektů jsou si vědomi rizik trestněprávního postihu a ve veřejných projevech jsou opatrnější. Např. zjevných odkazů na nacistickou Třetí říši se tyto osoby snaží vyvarovat. Neonacističtí aktivisté mezi sebou komunikovali ve virtuálním prostoru, vytvářeli si vlastní online komunity.“⁴³

2.1.3 Grafická symbolika

Chmelík v této souvislosti uvádí, že „**symbol** podle Ottova naučeného slovníku jest umluvené neb obvyklé znamení čili značka pro nějaký předmět. Typickými symboly jsou např. písmena abecedy, číslice, interpunkční a matematická znaménka, chemické, fyzikální, meteorologické a další značky, které se vyvinuly jako zkratky označení (např. míry a váhy), nebo vznikly dlouholetými zvyklostmi jejich užívání.“⁴⁴

S výše zmíněným souvisí **symbolika**, což „je nauka o vzniku, tvorbě a významu symbolů, jejich nošení a užívání. (...) Mimo symboliky grafické existuje řada dalších symbolik, např. symbolika barev, která má velký význam i v hnutí skinheads.“⁴⁵ Některá za subkulturu označená hnutí používají různé znaky, a to ať obrazové, heslovité nebo číselné.

Mareš dodává, že „pro extremisty mají symboly specifický význam, protože výrazně napomáhají upevnit jejich kolektivní identitu a vyjadřují jejich mocenské ambice. V prostředí demokratické společnosti, v níž jsou extremisté většinou

z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁴³ Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021, s. 9. Ministerstvo vnitra České republiky, 2022. [online]. 2022, [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁴⁴ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Armex, 2000, s. 26. ISBN 80-86244-14-8.

⁴⁵ Tamtéž, s. 27.

ostrakizování, se symbol stává velmi důležitým pojítkem mezi těmi, kdo znají jeho význam, a vyjádřením vlastního přesvědčení navenek."⁴⁶

2.1.3.1 Symbolika barev

Základními barvami pro pravicový extremismus jsou černá, červená a bílá. Tyto barvy byly převzaty ze symbolů nacistického Německa z období 1933–1945. Černá barva značila symbol elity, červená barva socialistickou ideu a bílá barva značila nacionalismus. Tyto barvy byly základní paletou barev pro složení hlavních vlajek a praporů. Výše uvedené barvy však u soudobých neonacistů mohou mít i jiný význam, kdy například barva černá vyjadřuje odpor vůči demokratickému systému. Navazuje na tradice fašismu a nacismu, kdy se jednotky SS nazývaly „černý sbor“. Červená barva je barvou vyjadřující prolitou krev. Bílá barva označuje bílou rasu a její nadřazenost vůči rasám ostatním, tento význam se projevuje i ve white power music, a to v návaznosti na hnutí white power.⁴⁷

2.1.3.2 Symbolika čísel v pravicovém extremismu

Symbolika čísel je založena na jejich kombinaci; čísla se ve většině případů shodují s pořadovými čísly písmen v abecedě. Tato písmena jsou převážně začátečními písmeny slov či sousloví spojených s pravicovým extremismem nebo ideologií nacistického Německa. Jedná se o jakýsi zašifrovaný text nebo vzkaz. Dále se může jednat i o čísla, která mohou vyjadřovat i nějaká významná data, nebo o čísla, po jejichž matematické úpravě vznikne číslo nové, jež má jiný význam, buď datumový, nebo, jak je výše uvedeno, zašifrovaný. Níže je uveden příklad:

18 – první písmeno abecedy – A – a osmé písmeno abecedy – H – jedná se o iniciály Adolfa Hitlera; **88** – osmé písmeno abecedy – H – slovní spojení „*Heil Hitler*“; **14** – čtrnáct slov anglické věty „*We must secure the existence of our people and a future for white for white children*“ v českém překladu „*My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí*“. Autorem této věty je David Lane (USA). Převedením uvedené věty do českého jazyka vzniká však deset slov, kdy na tomto základě je tedy používána číslice **10. 4/20** – datum 20. dubna, den

⁴⁶ MAREŠ, Miroslav. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Extremismus. Manuál pro Policii ČR. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006. s. 3.

⁴⁷ Tamtéž, s. 16–17.

narození Adolfa Hitlera; **44** – po matematické úpravě $44 + 44 = 88$ – osmé písmeno abecedy – H – slovní spojení „*Heil Hitler*“.⁴⁸

2.1.3.3 Runová symbolika

Fašismus použil jako jeden ze svých dominantních symbolů k vyjádření své ideologie runovou symboliku. Tyto symboly nesly vyjádření myšlenky nadřazenosti bílé germánské rasy nad ostatními rasami a byly užívány buď v původní, nebo upravené podobě. Tuto symboliku začalo užívat i hnutí skinheads. Runa je germánské hláskové písmo, jehož vznik se datuje kolem 3. století našeho letopočtu. Jeden z nejznámějších symbolů užívaný nacistickým Německem je „*hakenkreuz*“, označovaný jako *svastika* a českém překladu znamenající „*hákový kříž*“. Dalším známým typickým symbolem je „*Sig Rune*“ neboli „*runa vítězství*“, používaná v nacistické straně NSDAP ochrannými oddíly, které byly součástí této strany.⁴⁹

2.1.3.4 Tetování

Tetování pravicových extremistů jsou založena v hojné míře na zkratkách, nápisech, symbolech, akronymech, ale i postavách či znázorněných dějů s odkazem či vyjádřením sympatií k nacistickému Německu. Typickým nápisem je „*white power, RAHOWA*“ v překladu „*rasová válka*“, „*white pride*“ v překladu „*bílá pýcha*“ nebo německé motto „*Gott mit uns*“, v překladu „*Bůh s námi*“ a mnoho dalších nápisů. Dalšími oblíbenými symboly jsou svastika, dále tzv. Odinův kříž, keltský kříž – ten však je oblíbený i u osob, které nemají nic společného s pravicovým či jiným extremismem. Je tedy důležité porovnávat zobrazený vytetovaný kříž ještě s jinou skutečností – informací, která vypovídá o hodnotovém sdělení tohoto tetování. Může se jednat o doplňující nápis, zkratku, symbol anebo jiné tetování na těle. Informace o příklonu k pravicovému extremismu může podávat i tetování, na němž jsou zobrazovány osoby či děje, které se vztahují k nacistickému Německu. Oblíbenou znázorňovanou osobou je např. Reinhard Heydrich, dále pak Rudolf Hess, Adolf Hitler a další. Tetování jsou vyobrazovány portréty těchto osob nebo jejich výroky. Může se však také jednat o vyobrazení

⁴⁸ CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Armex, 2000, s. 36. ISBN 80-86244-14-8.

⁴⁹ Tamtéž, s. 37-38.

anonymních osob, např. německého vojáka nacistického Německa, nebo válečné techniky, např. tanku atd.⁵⁰

Na níže uvedené fotografii je zachyceno tetování praviceho extremisty. V oblasti břicha je vytetovaný portrét Adolfa Hitlera a za ním je ztvárněná svastika – hákový kříž. V oblasti krku je vyobrazený keltský kříž. Z tetování je čitelná i volená symbolika barev. Vyobrazené tetování je charakteristickým tetováním praviceho extremistů. V neposlední řadě stojí za zmínku výtvoř ve spodní části břicha. Zde je vyobrazené srdce a na něm nápis „Beer“. Toto vyobrazení symbolizuje lásku k pivu. Jak již bylo uvedeno v předešlé kapitole, pivo je kultovním nápojem skinheadů, a proto vytetovaný celek může být chápán jako tetování odkazující se na kořeny hnutí skinheads. Za tímto vyobrazeným srdcem je nápis „Sieg Heil“, kdy toto sousloví znamená „Sláva vítězství“ a bylo užíváno v dobách nacistického Německa.

Obr. 1: Ukázka tetování praviceho extremisty

Zdroj: vlastní zdroj autora

⁵⁰ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Kriminální a extremistická symbolika a tetování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022, s. 126–127. ISBN 978-80-7380-902-7.

2.2 Kampaň *Good night left side*

Dalším způsobem propagace pravicového extremismu je kampaň s názvem *Good night left side*. Fráze v překladu do českého jazyka znamená *Dobrou noc, levá síla*. Jedná se o kampaň opozičního charakteru na antifašistickou levici, která propaguje kampaň *Good night white pride*.

Zilvar se zmiňuje o tom, že tato fráze bývá zobrazována v textové podobě ve spojení s nějakým motivem, obrázkem či symbolem převážně ve formě nálepek, plakátů, potisků oblečení, letáků apod. Toto vyobrazení je otevřenou myšlenkou vyzývající k násilnému konání proti krajní levici. V grafickém vyobrazení motivu kampaně můžeme nalézt i odkaz na autora.⁵¹

Tato kampaň bývá rozšiřována o cílové objekty; lze zaznamenat např. nápis *Good night gay pride*, zde se jedná o kampaň zaměřenou proti homosexuálům.

Nejčastějším grafickým motivem a formou propagace této kampaně, kterou může běžný člověk zaznamenat, aniž by znal tuto problematiku, je vylepená samolepka na volně přístupném místě, na níž je vyobrazena ležící osoba, do které kope osoba stojící nad ní. Celek je doplněn nápisem *Good night left side*. Toto vyobrazení vyzývá k násilnému jednání, kdy ležící osoba na samolepce je cílový objekt popsany v nápisu – převážně z řad krajní levice.

2.3 Propagace pravicového extremismu mezi hooligans

*„Hooligans jsou sportovní fanoušci prezentující se násilným chováním a jednáním na stadionech při konání sportovních akcí. Vyznačují se značkovým sportovním oblečením. Nejedná se o skinheads, ale o osoby či skupiny s rasistickými a xenofobními názory. Někdy bývají veřejností spojováni s tradičními skinheads.“*⁵²

⁵¹ ZILVAR, Marin. *(Ne)tradiční krajně pravicové symboly v České republice*. Security Outlines [online]. Praha. ©2022, 25. 9. 2022, [cit. 2023-02-19]. ISSN 2533-4018. Dostupné z: <https://www.securityoutlines.cz/netradicni-krajne-pravicove-symboly-v-ceske-republice/>

⁵² ŘEŘIČKA, Vít. *Sociální a kulturní zázemí stoupců extremistických hnutí v Plzeňském kraji* [online]. České Budějovice, 2011 [cit. 2023-03-13]. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D. Dostupné z: <https://theses.cz/id/qme1en/>.

Propagace pravicového extremismu mezi hooligans je nejčastěji zmiňována v souvislosti s diváckým násilím. Ministerstvo vnitra mimo jiné uvádí, že „*divácké násilí je společenským fenoménem, který znamená významnou a znepokojující formu narušování veřejného pořádku. Obecné vymezení pojmu divácké násilí není u nás přesně formulováno. Nejčastěji je chápáno jako násilné či jinak nebezpečné chování diváků v souvislosti se sportovním utkáním. Takové jednání se může uskutečnit jak na stadionu, tak v jeho okolí, případně při dopravě a přesunu fanoušků. Základním znakem, vymežujícím projevy diváckého násilí, je jednání víceméně ohraničené skupiny osob, jejíž hlavní sjednocující prvek tvoří příslušnost k určitému klubu či k reprezentaci určité země. Takové jednání je často plánované a mívá opakovaný či manifestační charakter. S diváckým násilím jsou často spjaty i další formy protiprávního chování: rasistické projevy, poškozování majetku či chování ohrožující ostatní osoby na stadionu i mimo něj, včetně např. hráčů nebo rozhodčích (rvačky, vrhání předmětů na hrací plochu, vstup na hrací plochu...).* V České republice se případy diváckého násilí vyskytují nejvíce v souvislosti s konáním fotbalových utkání u radikálních příznivců fotbalových klubů, tzv. hooligans.“⁵³

Mareš uvádí, že projevy rasistického chování z řad publika směrem k hráčům jiné rasy se projevuje pískáním, ječením nebo např. házením banánů na hrací plochu. Takové jednání má hráčům tmavší pleti ukázat, že „jsou opice“. Tyto projevy rasistického chování používají i hooligans, kteří se neřadí mezi skinheads. Dalším projevem nenávisti mohou být i nadávky; nejčastější nadávkou je slovo žid, které se může užívat ve spojitosti s fotbalovým klubem (jako např. *Jude Slavia*) nebo sousloví *polští židi*, tato nadávka je užívaná ve spojitosti s fotbalovým klubem Baník Ostrava. Zajímavým jevem je, že např. v 88. minutě fotbalového zápasu, se křičí „**osm osmdesát osm**“, kdy obsahem tohoto pokřiku je odkaz na písmeno „H“, tedy po rozklíčování na pozdrav *Heil Hitler*. Fotbalový zápas může doprovázet i hajlování z řad publika. Bylo zaznamenáno, že se hooligans v hledišti zformovali

⁵³*Divácké násilí. Drogy, divácké a domácí násilí, statistika kriminality. Kriminalita. Bezpečnostní politika. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2022) [online]. Praha, ©2023. [cit. 2023-05-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>.*

do tvaru hákového kříže. Hooligans používají v hledišti i zástavy s logem klubů, které mohou být doplněny symbolikou.⁵⁴

Příkladem může být vlajka se slovanským kolovratem ve slávistickém kotli. Tento staroslovanský náboženský symbol je v současné době hojně využíván východoevropskými neonacisty a rasisty jako jakási „slovanská svastika“.⁵⁵

Obr. 2: Vlajka se slovanským kolovratem ve slávistickém kotli.

Zdroj: Antifa.cz, 2016⁵⁶

Dalším příkladem z praxe pak může být protiprávní jednání bulharského občana z roku 2019. „*Pražskými policisty bylo zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka jednoho bulharského fanouška, který při příležitosti mezistátního utkání v Praze hajloval a používal neonacistickou symboliku. Věc by měla být řešena v rámci zkráceného přípravného řízení*“.⁵⁷

⁵⁴ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 435. ISBN 80-86598-45-4.

⁵⁵ Rasismus na Slavii. [online] Praha, ©2016 [cit. 2023-03-13]. Antifa.cz. Dostupné z: <https://antifa.cz/node/3535>.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ *Projevy extremismu a předsudečné nenávisti*. Extremismus. Čtvrtletní zprávy o extremismu Odboru bezpečnostní politiky MV. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2019. s. 4. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2022) [online] Praha, 2020 [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zprava-mv-o-extremismu-125042.aspx>.

2.4 White power music

Další formou propagace pravicového extremismu je white power music. Pro účely této práce je důležité hudbu v obecné rovině definovat jako komunikační nástroj, kterým lze působit na okolí, tedy na člověka druhého.

Mareš et al. uvádí, že hudební scéna je součástí jakéhokoliv extremistického směru, pravicový nevyjímaje. V současné době je hudební scéna pravicového extremismu spíše mnoho žánrová. V minulosti se projevovala určitým hudebním charakterem. Dle hudebního stylu nelze převážně rozpoznat, zda se jedná o hudbu s extremistickým projevem nebo obsahem, pokud není užito hudebních motivů, které byly převzaty z hnutí, která v minulosti byla extremistická, nebo režimů, které se neopírají o demokratický základ. Základním rozpoznávacím znakem, dle kterého můžeme určit, zda se jedná o hudbu s extremistickým podtextem či otevřeným projevem, jsou texty písní. Dalším kritériem může být hudební koncept či pojetí. To může spočívat v názorech, které členové konkrétní posuzované hudební skupiny sdělují např. v rozhovorech, styl jejich oblečení, dále grafické a obrazové zpracování bookletů atd. Pro pravicový extremismus je velmi významná hudební scéna, již zmíněná white power music. Na této hudební scéně se některé skupiny staly kultovními díky názvům písní, hudebních alb nebo užívané grafické symboliky. Následně se staly kultovními i v prostředí pravicových extremistů a také jakýmsi určitým poznávacím symbolem.⁵⁸ Mareš obecně ke vzniku WPM uvádí, že její vznik byl důležitým bodem pro skinheady, jejichž smýšlení bylo rasistické a z nichž někteří uznávali i neonacistické prvky. Díky tomu došlo ke stmelení a vymezení jejich názorového ideologického směru.⁵⁹

Ligierová uvádí že „k samotnému popisu vývoje došlo poprvé se spojení rasistických white power textů a punkrocku, které se objevilo na konci 70. let ve Velké Británii v tvorbě Iana Stuarda Donaldsona – zpěváka a leadera skupiny Skrewdriver. Donaldson spolupracoval s ultrapravicovou politickou stranou the British National Front ve snaze svou hudební skupinu zviditelnit. Společně založili

⁵⁸ MAREŠ, Miroslav, Ivo SVOBODA a Eduard STEHLÍK. *Extremismus jako bezpečnostní hrozba*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, Odbor komunikace a propagace (OKP), 2011, s. 34. ISBN 978-80-7278-568-1.

⁵⁹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 415. ISBN 80-86598-45-4.

hudební vydavatelství *White Noise Records*, které produkovalo a distribuovalo jeho album *White Power*. Název alba se později stal označením pro různé hudební styly, které mají společný rys: rasistické texty. Donaldson je proto považován za otce WPM. Co se hudby týká, *the British National Front* chtěla konkurovat úspěchu levicových politických stran v používání rocku při rekrutaci mladých lidí (akce *Rock against Racism*). Hudba byla zároveň významným zdrojem financí pro stranu. Během 80. let a na počátku 90. let, kdy ještě nebyl internet tolik rozšířen, hrála WPM integrální roli v šíření a internacionalizaci vysoce fragmentovaného rasistického hnutí.⁶⁰

Ian Stuart Donaldson byl také zakladatelem sítě, která měla politický a distribuční charakter. Její název byl *Blood & Honour* (*Krev a čest*), a ačkoliv to byla neoficiální síť, působila mezinárodně. Tato síť šířila nahrávky, ideu a image skinheadů, kteří měli neonacistické smýšlení. V roce 1993 Donaldson zemřel na následky dopravní nehody a aktivita kapely tím skončila. Skupina do té doby vydala osm hudebních alb a stala se kultovní kapelou na neonacistické scéně v celosvětovém měřítku.⁶¹

⁶⁰ CORTE, Ugo and Bob EDWARDS. 2008: *White Power music and the mobilization of racist social movements*. Music and Arts in Action. Volume 1, Issue 1. Rennes: The University of Exeter. In: LIGIEROVÁ, Dagmar, Brno, 2010, s. 13. Srov. MODROVIČ, Petr, Brno, 2022.

⁶¹ Říský k tomu dodává, že kapela ze začátku působila spíše jako žánrově street punková, kdy zakladatel Ian Stuart Donaldson chtěl tvorbou oslovit členy hnutí Skinheads, kteří se zhlédli v politice Národní fronty britského hnutí, a tím se oprostili od původní idey hnutí Skinheads. Kumulace těchto návštěvníků koncertů, jejichž otevřenou vlastností byla agresivita a nebojácnost, vedla k tomu, že se z koncertů staly divoké večírky, které byly plné násilností. Toto vedlo k brzkému rozpadu kapely, jelikož si tím kapela vytvořila negativní pověst. Obnova kapely přišla v roce 1982, kdy za tímto stál Ian Stuart a nová hudební tvorba kapely byla otevřeně rasistická. ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

3. Vývoj white power music

V této kapitole jsou popsány hudební styly na počátku white power music, dále její charakteristické vlastnosti a také vydavatelství hudby v obecné rovině.

3.1 Hudební styly na počátku white power music

Níže uvádíme výčet nejrozšířenějších hudebních stylů na počátku WPM:

- **Racist Oi! /R. A. C.** – nejstarší žánr, který vychází z Oi!, což je odnož punkové hudby, která se objevila v 70. letech a stala se asociací skinheadské subkultury. Většina prvních Oi! skupin nebyla rasistická, ale po vzniku skupiny Skrewdriver se začaly rasistické Oi! skupiny objevovat, přičemž někdy svou hudbu nazývaly *Rock against communism*.
- **Hatecore** – rasistická verze hardcore punku, která se objevila na počátku 80. let v USA. Někteří muzikanti začali později přimíchávat heavy metalovou hudbu a vytvořili rasistický trash či speed metal.
- **National Socialist Black Metal** – rasistická verze black metalu, jež vznikla ve Skandinávii na konci 80. let. Většinou není tak explicitně neonacistický a výrazným komponentem je anti-křesťanství.⁶²
- **Nationalist Folk Music** – vztahuje se k hudbě, která je zaměřena na mýtickou, árijskou či germánskou minulost. Rasismus je v této hudbě vyjadřován spíše implicitně, což je důvod, proč se tato hudba stává populárnější v některých evropských zemích (například v Německu), kde explicitní texty o árijské nadřazenosti a rasismu mohou být nelegální.⁶³

⁶² V roce 2009 se v Žatci uskutečnily celkem čtyři koncerty nacionálně socialistického black metalu. Dva koncerty proběhly v měsíci květen a červen a ke konci roku v listopadu se uskutečnily další dva. DLOUHÝ, Hynek. V Žatci se uskutečnilo několik podivných koncertů: Žatec - V Lidovém domě se v listopadu konaly dvě akce, které vyhledává část neonacistické scény. Žatecký deník: VLTAVA LABE MEDIA a.s., [online]. Žatec: VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2009, 30. 11. 2009, (2009), 2 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: https://zatecky.denik.cz/zpravy_region/koncerty_zatec_nackove_20091129.html.

⁶³ LIGIEROVÁ, Dagmar. *Analýza textů vybraných hudebních skupin white power music v ČR* [online]. Brno, 2010, s. 13–14. [cit. 2023-02-19]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. Dostupné z: <https://theses.cz/id/7djstw/>.

3.2 Charakteristika white power music

Charakteristickou vlastností pro tuto hudbu jsou obsahově orientované hudební texty jak s rasistickým, tak i nacistickým podtextem. Postupem času nastala i sympatie ke keltským, germánským a slovanským tématům, která byla doplněna mytologií, z nichž byly mnohdy převzaty i ideje pro současnou podobu obsahu hudebních textů. Tato myšlenka je sdílena v boji bílých árijských národů v současnosti i budoucnosti RAHOWY (svatá rasová válka) a zároveň se již odpoutala od vazeb na skinheadské subkultury. V současné době se white power music neváže tolik na subkulturu skinheads, jak tomu bylo na začátku jejího vývoje, jedná se však o fenomén ve většině případů spojovaný na organizace militantního pravicového extremismu.⁶⁴

Ligierová uvádí, že *„díky internetu se WPM stala dostupnou většímu okruhu lidí. V současnosti řada politických subjektů s mezinárodním dosahem používá WPM k rozšíření jejich cílů. Ačkoliv jsou tyto subjekty různé, jejich sdělení mají obvyklá témata:*

- 1. rasová a/nebo národní jedinečnost a společný osud,*
- 2. ideje rasové nadvlády, nadřazenosti a separace,*
- 3. koncepce rasové odlišnosti,*
- 4. utopické revoluční vidění světa, které chce svrhnout existující řád,*
- 5. boj proti imigraci.“⁶⁵*

Další charakteristickou vlastností white power music hlavně v devadesátých letech minulého století jsou hudební texty písní, které byly z části primitivní svým obsahem, ale na druhou stranu byly lehce zapamatovatelné. Texty se vyznačovaly určitou slovní brutalitou, která s sebou nesla otevřený směr k násilí a agresi, a otevřeně byly zaměřeny na témata jako rasismus, nadřazenost rasy, kritika systému, odpor vůči levici, oslavné písně, kritika policie, nacionalismus,

⁶⁴ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 408–409. ISBN 80-86598-45-4.

⁶⁵ LIGIEROVÁ, Dagmar. *Analýza textů vybraných hudebních skupin white power music v ČR* [online]. Brno, 2010, s. 14. [cit. 2023-02-19]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. Dostupné z: <https://theses.cz/id/7djstw/>.

antisemitismus apod. Mnoho hudebních textů bylo obsahově zaměřeno na osobu Rudolf Hess, Ian Stuart Donaldson apod. Burácející elektrická kytara tvořila společně s baskytarou a bicími rytmickou údernou melodickou hudbu, která byla nezaměnitelným pozadím pro doprovod drsného chraplavého hlasu zpěváka.

3.3 Vydavatelství white power music

Nejčastějším kontaktem posluchačů s white power music je reprodukováná hudba, která je šířena pomocí hudebních nosičů, např. magnetofonových pásek – kazet, CD nosičů a souborů mp3. V České republice začátkem 90. let minulého století vznikly distribuční firmy, které distribuovaly ultrapravicové materiály jak tuzemské, tak zahraniční. Tyto firmy spolupracovaly i s členy hudebních skupin, vydavateli *zinů* – (propagační písemnost) anebo s organizacemi militantního zaměření. Existovala přímá návaznost i na hudební nahrávací studia soukromých vlastníků. Koncovými prodejními místy pak zpravidla byla tetovací studia a Army shopy. Vzhledem k častým policejním zásahům tato činnost ustala, jelikož distributoři byli snadno zjistitelní.⁶⁶ Koncovým výsledkem reprodukováné hudby je po materiální stránce hudební nosič a po autorské stránce obsah hudebního nosiče – píseň, texty, hudba.

Po detailnějším pohledu na problematiku hudebních nosičů lze konstatovat, že z hotového hudebního nosiče vždy vyjde pomyslný řetězec, který se podílel na konečném výsledku, a to autor – hudební skupina – vydavatel – výrobce – distributor. Otázka pak vždy zní, kdo všechno je trestně odpovědný za šíření rasově motivovaných skladeb na hudebních nosičích z tohoto řetězce. Základním trestně odpovědným článkem řetězce je autor a členové hudební skupiny, kteří se zveřejněním a produkcí závadových písní, které jsou rasově motivované, dopouštějí trestného činu podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačování práv a svobod občanů.⁶⁷

Řešení této otázky je dlouhodobým oříškem, na který je důležité nahlédnout ze všech úhlů pohledu. Nejzákladnějším úhlem pravděpodobně je, že autor díla

⁶⁶ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 421–429. ISBN 80-86598-45-4.

⁶⁷ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. s. 113. ISBN 80-7201-265-7.

a kapela, která hudební dílo vytvořila a publikovala či reprodukovala, vyjadřují svůj pocit, názor atd., zatímco distributor a výrobce naplňují záměr komerčního charakteru.

V případě vydavatelství a distribuce jako takové je zapotřebí si uvědomit, že v současné době magnetofonové kazety jsou již historií a CD nosiče začínají být také ohroženým hudebním nosičem, a to vzhledem k tomu, že většina hudebních zařízení již není vyráběna s CD přehrávačem. Přehrávač bývá nahrazován USB vstupem pro připojení paměťového zařízení, na kterém může mít uživatel uloženo nespočet hodin hudby. Dále postupem času, a také díky levným moderním technologiím a programům na úpravu zvuku, vznikla spousta malých soukromých nahrávacích studií, která kvalitou konečné nahrávky uspokojují požadavky náročného posluchače. Proto dnešní doba umožňuje nahrát cokoliv a kdekoliv za celkem přijatelné peníze i v určité anonymitě. Distribuce white power music je posledním článkem řetězce, který prošel bouřlivým vývojem, a to od volně prodávaných hudebních alb, přes tzv. podpultový prodej až po lehce stažitelný zvukový soubor z internetu, jenž otevřel bránu sofistikovanější a bezpečnější distribuci závadových materiálů.

Právě díky liberálnosti 90. let se ve veřejném prodeji objevila nahrávka z koncertu v Bzenci z roku 1991 skupiny Bráník a píseň skupiny Valašská liga *Valmez über alles*. Postupem času byl prodej této hudby v ČR ve veřejném obchodě minimální.⁶⁸ Lze uvést příklady, kdy v roce 1998 (a následně další roky poté) bylo několikrát podáno trestní oznámení různými subjekty na různé výrobce hudebních nosičů. Trestní oznámení bylo směřováno na hudební skupiny, které propagovaly rasismus. Zajímavé je, že se trestní oznámení mnohokrát týkala Gramofonových závodů a.s. Loděnice.⁶⁹

⁶⁸ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principa I a Centrum strategických studií, 2003, s. 416. ISBN 80-86598-45-4.

⁶⁹ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. s. 113. ISBN 80-7201-265-7.

Další příklad je ze Slovenska. Člen hudební kapely Horkýže slíže Marek Viršík byl zatčen při razii s krycím názvem *Šašovia* a následně obviněn z výroby a distribuce materiálů s extremistickým tématem, konkrétně se jednalo o hudební album. Marek Viršík měl zapůjčit nahrávací studio skupině Krátký proces, která zde nahrávala. Vyšetřovatelé však jeho obvinění zrušili, jelikož na svou obhajobu uvedl, že o tom, kdo bude nahrávat v nahrávacím studiu, nerozhoduje, jelikož není většinovým majitelem studia.⁷⁰

Mareš k věci uvádí, že celosvětově významné distribuční firmy v rámci white power music či ultrapravicových skinheads byly nebo jsou Nordland Records, Resistance Records, Wehrwolf Records, FWBW Productions, Back Street Noise a další.⁷¹

„V Hronově v letech 1992–1993 existovala firma Á. B. Services. Skupina Buldok provozovala v Novém Městě na Moravě od roku 1996 pod názvem W. A. W. service firmu na distribuci vlastních i cizích nahrávek, textbooků i triček, Skupina Agrese 95 pak vlastnila firmu A-Serviced 95 v Hodoníně. Za zmínku stojí i distribuční firma WPM v Praze, která existovala v polovině devadesátých let. V roce 1995 vznikla v ČR pobočka Live & Loud, což je belgická organizace, zaměřená na šíření skinheadské hudby a pořádání koncertů. V roce 1996 byla založena podpůrná organizace Division 88, která rozšiřovala skinheadskou hudbu na audio a video nosičích.“⁷²

V současné době si většina hudebních skupin white power scény nahrává a následně distribuuje hudební nosiče vlastní cestou s poznámkou „no label“, v českém překladu jako „neoznačeno“.

⁷⁰ LOUKOTA, Jakub. *Není to extremist. Bubeníkovi Horkýže Slíže kriminalisté zrušili obvinění*. TN.CZ: zpravy.nova.cz, 2022 [online]. Praha: Nova, 27. 1. 2022, [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/453591-neni-extremista-bubenikovi-horkyze-slize-naka-zrusila-obvineni?campaignsrc=tn_clipboard.

⁷¹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 429. ISBN 80-86598-45-4.

⁷² Tamtéž, s. 410.

4. White power music v České republice

V devadesátých letech minulého století po sametové revoluci nastala velmi „divoká“ doba. Tím, že padl komunistický režim, tak „povolily ledy“ a nastala svoboda, kterou si v euforii společnost vysvětlovala po svém. Velkým symbolem nové doby byla svoboda slova, která nebyla z počátku nijak korigována a kvůli tomu se mohla otevírat kontroverzní témata, ke kterým se člověk mohl otevřeně a svobodně vyjadřovat. S nastalou dobou se i hudební scéna stala velmi liberální, kdy otevřenost hudebních textů byla bez jakékoliv cenzury publikována a tolerována. Příkladem liberálního smýšlení a otevřenosti textů s tolerancí publikovaného názoru může být i festival, který se uskutečnil v Bzenci dne 29. června 1991. Na festivalu vystoupily kapely jako Orlík, Tři sestry, Krátký proces, Oi Hubet Macháně, My Lai, Valašská liga a Bráník.

Skupina Bráník se posléze stala první hudební skupinou, která byla za svou hudební tvorbu trestně stíhána. Jedná se o první milník, kdy svoboda slova na hudební scéně začala být korigována. Uvedený festival v Bzenci sponzoroval i týdeník Reflex a celkový pořízený videozáznam je dohledatelný na serveru YouTube.com.⁷³

Vzhledem k celkovému společenskému vývoji, kdy byl postupně kladen důraz na korigování svobody slova, respektive určování hranice svobody slova v demokratickém systému, kdy za hranicí hrozil trestní postih, se tomuto vývoji musela přizpůsobit i white power music scéna, která se stáhla do ústraní a její veřejná publikace nebyla žádána. Otevřenost hudebních textů již nebyla čtená a začalo se objevovat více symboliky, ať už skryté, či otevřené, která souvisela s pravicovým extremismem.

⁷³ ŘEŘIČHA, David. *Kořeny a vývojové trendy hnutí Skinheads v 80. a 90. letech 20. století*. Knihovna. [online]. Praha, 2011 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav hospodářských a sociálních dějin. Vedoucí práce PhDr. et JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/49177>.

Mareš mimo jiné uvádí, že také radikálové se už poučili a umějí ultrapravicové názory a symboly skrývat. „*Extremistické výrazy už nemají otevřeně v oficiálních textech, ale své názory vyjadřují spíše v internetových rozhovorech. Používají také doplňky oblečení, které mohou mít více významů,*“ pokračuje Mareš s tím, že právě to ztěžuje dokazování protiprávního jednání.⁷⁴

4.1 Hudební skupiny

Níže uvedené hudební kapely jsou na české white power scéně nejvýznamnějšími „stavebními kameny“, jelikož se jedná o české hudební skupiny na neonacistické scéně na našem území v 90. let minulého století. Svou hudební tvorbou se zapsaly mezi „tvrdé jádro“ českých white power skupin a také ovlivnily profilaci názorové ideologie hnutí skinheads u nás. Jejich hudební tvorba je stále kultovní mezi českými posluchači i v dnešní době. Tomuto faktu může přispívat určitá nostalgie anebo také otevřenost, tvrdost hudebních textů, které nesou nádech ilegality. Podle zjištěných aktuálních informací od Policie České republiky žádná z níže uvedených kapel nevyvíjí aktivní činnost, podle které by se dalo definovat aktivní působení na současné české white power scéně. Dále je nutno podotknout, že uvedené kapely jsou v této práci vybrány záměrně, a to z důvodu, že jsou o jejich hudebním působení zachována převážně ucelená data, a tudíž je lze prezentovat pro účel této práce.

4.1.1 Agrese95

Hudební skupina, která vznikla v roce 1995 v Hodoníně. V roce 1997 vydala své první demo s názvem *Povstaň*. Její první album následně vyšlo až v roce 1998 pod názvem *Nová generace*. Tato hudební skupina hrála i pod politickým hnutím Národní odpor a také pod mezinárodní neonacistickou organizací, jejíž česká odnož nese název *Blood and Honour*. Tato skupina hrála v roce 2005 na Slovensku, zde došlo k jejich zatčení. Po obnovení skupiny proběhla v roce 2009 druhá policejní razie policejního útvaru NCOZ (v návaznosti na první razii s názvem *Power*) a opětovně byl obžalován Josef Košťunek. Tato hudební

⁷⁴ DLOUHÝ, Hynek. V Žatci se uskutečnilo několik podivných koncertů: Žatec - V Lidovém domě se v listopadu konaly dvě akce, které vyhledává část neonacistické scény. Žatecký deník: VLTAVA LABE MEDIA a.s., [online]. Žatec: VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2009, 30. 11. 2009, (2009), 2 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: https://zatecky.denik.cz/zpravy_region/koncerty_zatec_nackove_20091129.html.

skupina je svou hudbou a texty řazena mezi tvrdé jádro kapel white power scény na českém území, a to hlavně ve zlaté éře 90. let minulého století.⁷⁵

4.1.2 Bráník

Hudební kapela, která vznikla v roce 1991. Kapela vydala jedno oficiální album s názvem *Power* ve vydavatelství Monitor Records. V roce 1995 proběhl soudní proces se členy této skupiny, všech pět členů bylo pravomocně odsouzeno za trestný čin podněcování k národnostní a rasové nenávisti a podpoře hnutí směřujících k potlačování práv a svobod občanů, kterého se dopustili svou hudební tvorbou, a to k trestu osmi měsíců s odkladem na zkušební dobu jeden a jeden a půl roku. Následně bylo album staženo z prodeje. Kapela jako jedna z prvních kritizovala polistopadové vztahy a přistěhovaleckou otázku a minoritní skupiny reflektovala radikálními texty. Tím se stala oblíbenou mezi neonacisty.⁷⁶

4.1.3 Buldok

Hudební kapela, která vznikla v roce 1991 a pochází z Nového Města na Moravě. Tato kapela se považuje za „královnu kapel“ white power scény na českém území. Kapela se nejdříve odkazovala na původní dělnické kořeny hnutí skinheads, postupem času však začala tvořit texty orientované na neonacistická a mytologická témata. V obsahově náplni hudebních textů lze zaznamenat motivy oslavnosti, hrdinství, odvahy, čestnosti a boje. Tato kapela se prosadila i na mezinárodní hudební scéně.⁷⁷

Skupina projevovala nespokojenost s rasovou diskriminací, podle ní se jednalo o útlak majority minoritou. V písni *Bílý králík* je bílý bezmocný člověk, který je utlačován „černými“ a musí toto snášet, schován pod symbol bílého králíka.⁷⁸

⁷⁵ ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

⁷⁶ Tamtéž.

⁷⁷ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 416-417. ISBN 80-86598-45-4.

⁷⁸ ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

Prvním hudebním albem skupiny *Buldok* bylo album *Patriot* (demo), vydané roku 1992, v roce 1994 vyšlo druhé album s názvem *Oheň a led*. Album *Triumf* pak vyšlo v roce 1996. V roce 1998 následovalo album s názvem *Creed of Iron* a v roce 1999 vyšlo album *Blood and Soil*.⁷⁹

4.1.4 Conflict88

Tato hudební kapela ve svém názvu použila číselnou symboliku 88, u které jde o dvě písmena H. Písmeno H je na osmém číselném pořadí v abecedě. Jedná se o akronym nacistického pozdravu Helil Hiltler. Skupina vznikla v roce 1994 v Plzni, vydala několik hudebních alb – první bylo demo nahrávkou s názvem *Bloj národů* (1994), následovala alba *Braň se!* (1996), *Vrať se k nám* (1998), *Hra nekončí* (2001), *Svatá zem* (2004), *Rudý Samet* (2007), *Saskočeská kuchyně* (2009) – split album s německou kapelou *Sachsonia*, *Zlámaná křídla* (2015). Kapela sympatizovala s neonacistickým směrem, kdy tuto sympatii vyjadřovala i ve svých hudebních textech.⁸⁰

4.1.5 Excalibur

Tato hudební kapela vznikla v roce 1994 v Trutnově. Založili ji dva členové skupiny *Diktátor*, která byla svojí tvorbou jednou z prvních rasistických hudebních kapel u nás. Členové *Excaliburu* byli dlouhou dobu aktivními členy *Bohemia hammers skinheads*. Kapela je jednou z hlavních špiček neonacistického a rasistického metalu, díky tomu se prosadila i na mezinárodní hudební scéně. Tento hudební styl však nebyl moc v oblibě mezi posluchači, kteří inklinovali k jinému stylu hudby. Skupina měla – podle dostupných informací – v roce 2001 ukončit svou hudební činnost. Během svého hudebního působení vydala hudební alba pod názvy *Apokalypsa*, *Auti sacra fames*, *Thursiaz*, *The Water, the Soil, the Sand*, *Není cesty zpět*.⁸¹

⁷⁹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 418. ISBN 80-86598-45-4.

⁸⁰ ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

⁸¹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 416–418. ISBN 80-86598-45-4.

Bylo zjištěno, že v roce 2019 se zpěvák kapely *Excalibur* podílel jako pěvecký host na písničce *Odysea* na hudebním albu pod názvem *Armáda Bratov* slovenského zpěváka Ondreje Ďurici. Ďurica je slovenský zpěvák, poslanec a bývalý člen bývalé hudební skupiny *Biely Odpor* (White power slovenská hudební scéna).⁸²

4.1.6 Vlajka

Tato hudební kapela byla založena v roce 1990 v Praze. Její hudební působení se odráželo na pražské scéně, kterou ovlivňovala. V kapele po celou dobu jejího hudebního působení docházelo k obměně členů. Hudební texty byly obsahově zaměřeny zprvu na tradiční český fašismus, ale postupem času se texty obsahově zaměřily nacistickým směrem. Již od svého vzniku kapela sympatizovala a spolupracovala s Národní obcí fašistickou a později s Bohemia Hammer skinheads. Kapela vydala své první album s názvem *Skin´n´Roll* v roce 1990. V roce 1995 následovalo album s názvem *Vlajka*. O rok později skupina přichází s albem *Hej bratře!*. Roku 1997 vydala kapela album pod názvem *Made in Prague* a posledním vydaným albem v roce 1999 bylo *Kill communist for your mother*. V roce 2000 se objevily nepodložené zprávy, že kapela měla ukončit svou činnost. Tato kapela se prosadila i na mezinárodní hudební scéně.⁸³

Říský k výše uvedenému dodává, že Vlajka svou činnost neukončila. Existuje záznam o jejím koncertě v Trutnově v roce 2007 a o vystoupení na italském neonacistickém festivalu Venetto Summer Fest v roce 2009. „Název kapely ukazuje na souvislost s českým fašismem. Prvorepublikové hnutí Vlajka bylo zpočátku bojovným klubem studentstva rekrutujícího se většinou z mládežnické organizace Národní obce fašistické. Nosnou ideou byl český nacionalismus, ovšem ve spojení s výrazným antisemitismem. Hnutí rovněž zaujímal radikální opozici vůči stranickému politikaření, „masarykovskému realismu“, levicovému intelektualismu (zejména marxismu) a kritické bylo i vůči demokracii a liberalismu.

⁸² Odysea. Ondrej Ďurica & Bruno. Album Rodina, 2019. 2023 Ondrej Ďurica [online]. Praha. 2023. [cit. 2024-02-02]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=blV_OykoMoY.

⁸³ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 416–419. ISBN 80-86598-45-4.

*Ke konci druhé republiky byla Vlajka zakázána, avšak skupina radikálů ji převedla do ilegality a vytvořila z ní teroristickou organizaci útočící na Židy. Na začátku okupace tato skupina radikálů hnutí ovládla a vytvořila z Vlajky kolaborantskou organizaci.*⁸⁴

4.2 Koncerty

K danému tématu je uváděno, že koncerty hudebních skupin white power scény mají několik dílčích úloh. Jedna ze základních a významných úloh je setkávání členů a posilování aktivního členství hnutí. Další důležitou úlohu plní koncerty a získávání finančních prostředků z vybraného vstupného, z prodaného občerstvení a ze zakoupených CD nebo propagačních předmětů pravicového extremismu, oblečení, upomínkové předměty atd. Získané finance se často používají například na zaplacení právníkové pomoci, vydávání zinu, výrobu vlajek, plakátů apod.⁸⁵

Koncerty jsou velmi specifické svou výzdobou – vyvěšenými zástavami pořádajících organizací a účinkujících kapel. Venkovní okna sálů bývají zatemňována, což přispívá k atmosféře ilegality. Převážně se jedná o kulturní sály sokoloven a venkovských hospod; pronájem je nízký a prostory jsou nenápadné. Pronajímatel vede akci mylně jako soukromou oslavu, např. narozeninovou, čímž je pro PČR ztíženo její vyhledání a následné monitorování. Protože zde dochází ke hromadnému hajlování, je to pro účastníky také určitá ochrana před možným trestním postihem.⁸⁶

Koncerty plnily od poloviny 90. let minulého století do roku 2000 důležitou úlohu na scéně extremistické pravice. V současné době je počet zaznamenaných uskutečněných koncertů minimální. Důvodem jsou policejní represe, vývoj extremistické pravicové scény a rozšířenosti internetu. Koncerty a písně se dají

⁸⁴ ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. s. 41. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

⁸⁵ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 421. ISBN 80-86598-45-4.

⁸⁶ Tamtéž, s. 421.

přehrát např. na *YouTube*, četba a další propagační materiál se také publikuje přes internet, z pohodlí domova a s nižším rizikem postihu.

Tab. 1: Odhalené WPM koncerty PČR mezi lety 2002–2010 + odhad návštěvníků

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
počet koncertů	17	18–29	30–40	22+	18	25	34	18	6
počet návštěvníků	2250	?	?	?	1870	2645	+ - 3000	+ - 1900	+ - 700

Zdroj: (Modrovič, 2022)⁸⁷

Tab. 2: Odhalené WPM koncerty PČR a „komerční“ pravicové koncerty mezi lety 2011–2018

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
počet koncertů	4–5	?	7	8(5)	0–7	8–9	14	11
počet návštěvníků	18	48	36	33	9–16	?	?	?

Zdroj: (Modrovič, 2022)⁸⁸

Téma koncertů bývá v médiích velmi probírané, zejména ve spojitosti s rozkvětem ultrapravicové scény. Tím je poukazováno i na práci policie, která je limitovaná svými možnostmi po legislativní stránce.⁸⁹

⁸⁷ MODROVIČ, Petr. *Akce Power: případová studie zásahu proti white power music v ČR* [online]. Brno, 2022 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/fb3cm/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce JUDr. PhDr. Miroslav, PhD. MAREŠ.

⁸⁸ Tamtéž.

⁸⁹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 421. ISBN 80-86598-45-4.

4.3 Současná white power music scéna

V současné době je znatelný klesající trend aktivního pravicového extremismu v České republice, což se zákonitě odráží i na aktivitě white power music scény.

Klesající trend se odráží i v pořádání koncertů. Popisují ho zmíněné výseče z oficiálních zpráv o extremismu Ministerstva vnitra ČR. Zmapováno je také pořádání koncertů v zahraničí, kde koncertují i české skupiny a které navštěvují i čeští neonacisté. Není však výjimkou, že i zahraniční white power hudební kapely navštíví české prostředí.

Ze souhrnné situační zprávy o extremismu za 2. čtvrtletí roku 2019 vyplývá, že v měsíci duben 2019 byl v jižní Moravě pořádán koncert pravicově extremistických kapel, kde vystupovala i známá ukrajinská neonacistická kapela Sokyra Peruna. Koncert mělo navštívit cca. 120 osob.⁹⁰

V roce 2020 „proběhly na území ČR utajené koncerty White power hudby. Další plánované produkce byly pak zrušeny. Neonacisté se v době protipandemických opatření pokoušeli fanouškům zprostředkovat hudební vystoupení jejich oblíbených kapel formou online vysílání.“⁹¹

„V roce 2018 bylo uspořádáno celkem 11 koncertů White power music. Nejčastěji na nich vystupovaly kapely ze Slovenska. Čeští neonacisté navštěvovali i zahraniční koncerty, zejména v Polsku, Německu a Maďarsku. Oblíbeným místem koncertů neonacistů se stala saská vesnice Ostritz, v blízkosti česko-polsko-německého trojmezí. Doprovodnou aktivitou hudebních festivalů se stalo pořádání bojových turnajů neonacisticky či rasisticky zaměřených zápasníků.“

⁹⁰ *Projevy extremismu a předsudečné nenávisti. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2019, s. 4. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2020). [online], Praha, 2020 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.*

⁹¹ *Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021, s. 9. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2022), [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.*

*S těmito bojovými zápasy je spojena i distribuce tematických oděvních značek, které jsou určeny stoupencům neonacistického hnutí.*⁹²

*V roce 2017 na Slovensku „vystupovali hudební skupiny z ČR, které jsou někdy řazeny do spektra tzv. White power music. Významnou roli v tomto směru sehrávají prostory v Plaveckom Mikuláši. Před koncertem severočeské skupiny Violence Station v tomto městě vůči ní podnikly slovenské bezpečnostní orgány administrativní opatření (členové skupiny se jim hodlali právně bránit).*⁹³

Zde je důležité dodat, že delší dobu white power scéna prochází jistou formální změnou; bylo zaznamenáno, že se některé kapely snaží zbavit statutu white power kapela.

*„Změnou prochází i hudební scéna pravicového extremismu. Po roce 2009 se organizace koncertů vrací zpět na území ČR, kdy na těchto koncertech vystupují kapely žánru WPM pod zjevně záměrně změněnými názvy. Kromě akcí určených a priori pro pravicový extremismus, tyto kapely vystupovaly i na veřejné, resp. komerční bázi, čímž usilovaly o zbavení se nálepky „WPM“, anebo pravicových extremistických kapel. WPM se přetransformovala do univerzální a obecné skupiny národně-socialistické hudby.*⁹⁴

Motivací pro členy kapel může být lepší společenské vnímání hudební skupiny, získávání nových posluchačů, možnost otevření okruhu illegality uměleckého působení a s tím spojené veřejné koncertování bez policejního dohledu a s komerčním záměrem. Sporným příkladem může být rocková hudební skupina *Rollberg Rock*, která vznikla v roce 2015 a má ve své hudební formaci dva členy, kteří se již dříve hudebně angažovali v neonacistických hudebních kapelách. Zde je však důležité dodat dvě hlavní měřítka. Obecně se nedá

⁹² Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2018, s. 9–10. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2019), [online]. Praha, 2019 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁹³ Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2017, s. 36. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018), [online]. Praha, 2018 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁹⁴ *Extremismus*. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2012, s. 8. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012), [online]. Praha, 2012 [cit. 2023-02-02] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

posuzovat obsahově dílo dle sociální nálepky, kterou nese autor díla. (I když většinou obsah uměleckého díla odráží autora.) Může se například jednat o záměrné vyvolání určité kontroverznosti, která je v dnešní době dobrým marketingovým tahem. Dále je zde skrytá symbolika a názor, že také radikálové se už poučili a umějí ultrapravicové názory a symboly skrývat. „*Extremistické výrazy už nemají otevřeně v oficiálních textech, ale své názory vyjadřují spíše v internetových rozhovorech. Používají také doplňky oblečení, které mohou mít více významů,*“ s tím, že právě to ztěžuje dokazování protiprávního jednání.⁹⁵ Rozhodující je subjektivní názor hodnotícího, který vše posuzuje na základě znalostí dané problematiky.

Vegrichtová uvádí, že „*na současné pravicově extremistické scéně jsou stále poslouchány starší skupiny ze zahraničí (Skrewdriver, Landser, Kraftschlag, Freikorps, Rahowa, Brutal Attack, Englisch Rose, Kolovrat), starší skupiny z České republiky (Diktátor, Buldok, Vlajka, Excalibur, Reichenberg, Zášť 88, Agrese 95), i soudobé a později vzniklé skupiny (např. Zahraniční Faustrecht či domácí Nomysterion, Silesian Division)...*“⁹⁶

V době pandemie covid-19 a na to navazujících opatření, která spočívala v omezení některých práv a svobod, např. omezení práva shromažďovacího, se popisovaná hudební scéna přesunula do virtuálního světa v prostředí internetu. Například poskytnutí konkrétního hudebního odkazu v emailové schránce posluchače, po jehož otevření došlo k otevření streamovací platformy a sledování jejího obsahu. Kdy se jedná zpravidla o živý koncert hudební skupiny. Toto je i dobrým preventivním opatřením v rámci zachování legality místa, kde probíhá koncert.

⁹⁵ DLOUHÝ, Hynek. *V Žatci se uskutečnilo několik podivných koncertů: Žatec - V Lidovém domě se v listopadu konaly dvě akce, které vyhledává část neonacistické scény. Žatecký deník: VLTAVA LABE MEDIA a.s., [online]. Žatec: VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2009, 30. 11. 2009, (2009), 2 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: https://zatecky.denik.cz/zpravy_region/koncerty_zatec_nackove_20091129.html.*

⁹⁶ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Kriminální a extremistická symbolika a tetování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022, s. 126–127. ISBN 978-80-7380-902-7.

4.3.1 Nový směr

V současné době je na white power scéně na vzestupu nový hudební styl, a to tzv. *nazi hip hop*. Základem stylu jsou opět rasistické texty, ale ve spojení s typickou hudbou černošských gangů.⁹⁷ Nazi hip hop je spojení hudebního žánru s ideologií pravicového extremismu. V současné době je v zahraničí mnoho hudebních kapel a jednotlivců, kteří jsou orientováni tímto novým směrem. Americká skupina *Neo Hate* je jednou z prvních hudebních skupin, která byla označena jako hudební skupina ultrapravicového hip hopu. Tato skupina vydala hudební album *Rhyme Core*. Rapový projev byl na špatné úrovni a kombinací s beaty, které nesly metalový nádech, vznikly skladby *Nigger Alert*, *Six Million More* nebo *Kill All Them Jews*. V celkovém výše popsaném hudebním výsledku to bylo spíše vnímáno jako recese. V roce 2003 německá hudební kapela *Dissau Crew* album *Zyklus D – Frontalangriff* (Frontální útok). Hudební texty byly obsahově zaměřeny rasisticky, antisemiticky a nacionalisticky. Ruská hudební scéna má také silné zastoupení skladeb rasistického rapu.⁹⁸ Na české hudební scéně zatím nebyl oficiálně tento nový směr zaznamenán.

Dalším směrem je nacionálně socialistický black metal. Mareš v této souvislosti uvádí, že skupiny, které se začaly věnovat tomuto hudebnímu stylu, byly zaznamenány již koncem 90. let. 20. století. Jedná se o hudební styl propojený s okultismem, satanismem a gothic rockem. Nejprve se rozšířil ve skandinávských státech. Následně v Evropě a v USA. Především se jedná o hudební žánr tvrdého metalu ve spojení s germánskou mytologií s příklonem k nacionálnímu socialismu. Nejznámější hudební kapelou v Německu byla kapela *Absund*.⁹⁹

⁹⁷ ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

⁹⁸ WALACH, Václav. *Když 88 znamená HIP HOP: Ultrapravice v širokých kalhotách. A2: nezávislý kritický čtrnáctideník* [online]. Praha: A2, 2010, 1. 11. 2010, 2010(22), 2 [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2010/11/kdyz-88-znamena-hip-hop>.

(Autor je hudební novinář; studoval na Masarykově univerzitě v Brně, Fakultě sociálních studií, v oddělení bezpečnostních a strategických studií).

⁹⁹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003, s. 441–442. ISBN 80-86598-45-4.

5. Analýza hudebních textů

Hlavním cílem teoretické i praktické části práce bylo **analyzovat vývoj a realitu white power music scény v České republice**. Dílčí cíle analytického šetření jak v teoretické, tak v praktické části byly stanoveny:

- na základě analýzy domácích informačních zdrojů **objasnit** problematiku pravicového extremismu z pohledu rezortního,
- zjistit, které hudební texty jsou **primárně** či **sekundárně zaměřeny** na **propagaci pravicového extremismu**,
- popsat **míru hudebního zaměření white power hudební scény**,
- vymezit hudební texty, které **otevřeně** nebo **skrytě symbolizují pravicový extremismus s odkazem na tematické celky**,
- na základě získaných poznatků a vlastních sociálních zkušeností **zpracovat návrhy na opatření**.

Praktická část práce je zpracována formou kvalitativní a obsahové informační analýzy empirických dat (hudebních textů). Analytické šetření je **kvalitativního charakteru s prvky kvantitativního šetření**. Textová data byla získána formou empirického šetření s využitím obsahového slovního komentáře a graficky doplněna.

Pro potřeby analytického šetření byla zvolena jako základní metoda obsahová analýza dokumentů a kvantitativní analýza empirických dat. Při použité metodologii byly využity následující metody a techniky:

Abstrakce a konkretizace: byla použita na sběr, výběr a prezentaci vhodných informačních pramenů a zdrojů, jak v teoreticko-metodologické části, tak v empirické části práce.

Analýza a syntéza: byla použita jako nástroj zkoumání jednotlivých jevů a předpokladů, jak v teoreticko-metodologické části, tak v empirické části práce. V teoretické části nám zvolená metoda sloužila na důkladný rozbor postojů a pohledů na primární a sekundární objekty zkoumání a vytváření procesů reality vědeckého zkoumání.

Dedukce a indukce: byla zejména použita v empirické části ke stanovení hypotéz a závěru z toho plynoucích na základě míry všeobecnosti ke konkrétním předpokladům.

Studium dokumentace obsahovou analýzou a nestandardizovaný rozhovor: předmětnou metodu studia dokumentace byla především využita při zkoumání archivních informačních zdrojů a jevů a zákonitostí s tím spojených.

5.1 Popis a analýza hudebních textů

Tab. 3: Popis informační analýzy dokumentu

Informační analýza textu		
Druh analýzy	Formální (identifikační) analýza	Obsahová (věcná) analýza
Zaměření textu	Formální znaky dokumentu	Téma (obsah) dokumentu
Výsledek obsahu	Bibliografický záznam a citace	Věcné zpracování, obsahová charakteristika

Zdroj: LIDMILA, Jan. *Formální a obsahová analýza textu, rychlé čtení: Studijní text. 1.* Ostrava: Ministerstvo kultury ČR, Veřejné informační služby knihoven, 2019.

Jednotlivé analytické nástroje budou blíže vymezeny na základě konkretizace tematických celků (**rasismus, nadřazenost rasy, kritika systému, odpor vůči levici, oslavné písně**). Samozřejmě je možné i další vymezení konkrétních témat, která nejsou součástí provedené analýzy, např. válka a boj, dělnické kořeny hnutí, mytologické prvky, kritika policie (A. C. A. B.), antisemitismus, nacionalismus, kritika homosexuality.¹⁰⁰

¹⁰⁰ LIGIEROVÁ, Dagmar. *Analýza textů vybraných hudebních skupin white power music v ČR* [online]. Brno, 2010 [cit. 2023-02-19]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. Dostupné z: <https://theses.cz/id/7djstw/>.

Tab. 4: Informační analýza hudebního textu

Informační analýza hudebního textu		
Název hudebního textu	X	konkrétní hudební text
Skupina hudebního textu	X	
Zaměření obsahu textu	rasismus, oslavná píseň	X

Zdroj: vlastní výčet.

Obsahová informační analýza hudebního textu je vymezena **atributy**, které představují název hudebního textu s konkrétním zobrazením hudebního textu, skupiny, která hudební text vytvořila a reprodukovala, se zaměřením na slovní obsah hudebního textu, jenž je vymezen konkrétním tematickým celkem.

5.2 Otevřenost a skrytost hudebních textů

Ve smyslu otevřenosti a skrytosti obsahu textu je vytvořena níže uvedená obsahově informační analýza konkrétního hudebního textu, jenž svým obsahem vymezuje uvedený tematický celek. V minulosti byly uvedené hudební texty vulgární, výrazně dehonestující a napadající národnostní menšiny apod. V současné době se jedná o hudební texty s mírnější slovní rétorikou, která má spíše skrytý význam, avšak při podrobnějším poznání (zkoumání) se lze domnívat, že se jedná o totožný projev.

První (1) hudební text s názvem **Sláva vítězům**

„Davy lidí kolem cesty, vítali jen silnější. Kolik bylo ztrát a bolesti to bylo vedlejší. Tenhle **zákon silnějšího** platí už staletí. V týchle době silnější vždycky vítězí. Lidi už kašlou na čest, co se vzdává poraženým. Jen se po nich šlape, čest a sláva jen vítězným! R: **Byl rychlejší, byl silnější**, tak sláva vítězům! Kdo vyhrává, stává se vůdcem a usedá na trůn! **Sláva vítězům! HEIL! HEIL!** Teď tu sedíš sám a vzpomínáš na své prohry. Na prohry svého srdce, svého přesvědčení. Úvahy, že by jsme si spoustu věcí udělali jinak, ale ten čas, ty okamžiky již nikdy znovu nenastanou! Proto bojuj až do konce, nenech se porazit. Nežli uznat svoji porážku nech se radši zabít. Je lepší vyjít smrti vstříc než žít v ústraní. Každý den si vyčítat, žes byl poražený, protože! Ref.: **Byl rychlejší, byl silnější**, tak sláva vítězům! Kdo vyhrává, stává se vůdcem a usedá na trůn! **Sláva vítězům! HEIL! HEIL!** Byl rychlejší, HEIL! Byl silnější, tak sláva vítězům! Kdo vyhrává, stává se vůdcem a usedá na trůn! **Sláva vítězům! HEIL! HEIL!**“¹⁰¹

Tab. 5: První obsahová informační analýza hudebního textu

Informační analýza hudebního textu		
Název hudebního textu	Sláva Vítězům	První (1) hudební text
Skupina hudebního textu	Conflict88	
Zaměření obsahu textu	oslavná píseň s odkazem, nadřazenost, skrytost	<i>Sláva vítězům! HEIL!! HEIL!!</i>

Zdroj: vlastní rozbor

¹⁰¹ Conflict88. *Vrať se k nám* [zvukový záznam na CD]. Nordic Heroes Promotion, 1998.

Výše zmíněná ukázka kapely Conflict88 je oslavný text nadřazenosti skupiny lidí a rasy, zdůrazňuje zákon silnějšího a šíří myšlenky rasismu a národního socialismu. Ve stejném albu je také písnička *Mission: Spandau*, ve které je obdivován let Rudolfa Hesse do Velké Británie.

Druhý (2) hudební text s názvem *Chcípni*

„Dostanu tě svině, nemáš to právo žít, dokud nejsem mrtev, nepoznáš, co je klid, má nenávist roste, bude slyšet jen můj smích, **naše země bude čistá jak čerstvě padlý sníh!** Ref.: *Chcípni, špíno, chcípni, nenávist má tě bude zabíjet, tak chcípni, špíno, chcípni, na naší zemi jsi černý vřed, tak chcípni, špíno, chcípni, dostali jste mnoho šancí, chcípni, špíno, chcípni, skončíme s tou tolerancí! Sbal si a táhni i s parchantama svýma, jinak budeš, hajzle, v bolesti umírat, mám tě plné zuby, tvá kůže není bílá, jsi horší než mor a poznáš, **co je bílá síla!** Ref.: **Chcípni, špíno, chcípni, nenávist má tě bude zabíjet, tak chcípni, špíno, chcípni, na naší zemi jsi černý vřed, tak chcípni, špíno, chcípni, dostali jste mnoho šancí, chcípni, špíno, chcípni, skončíme s tou tolerancí!** Ref.: *Chcípni, špíno, chcípni, nenávist má tě bude zabíjet, tak chcípni, špíno, chcípni, na naší zemi **jsi černý vřed**, tak chcípni, špíno, chcípni, dostali jste mnoho šancí, chcípni, špíno, chcípni, skončíme s tou tolerancí!*“¹⁰²*

¹⁰² Agrese 95. *Nová generace* [zvukový záznam na CD]. 88 Records, 1998.

Tab. 6: Druhá obsahová informační analýza hudebního textu

Informační analýza hudebního textu		
Název hudebního textu	Chcípní	Druhý (2) hudební text
Skupina hudebního textu	Agrese 95	
Zaměření obsahu textu	rasismus, nadřazenost rasy s odkazem	<i>Chcípní špíno; jsi černý vřed; co je bílá síla!; naše země bude čistá; jak čerstvě padlý sníh!</i>

Zdroj: vlastní rozbor.

V druhé ukázce se jedná o text s velmi silným rasistickým kontextem. Patrný je odkaz na výhrůžky, nenávistné projevy a násilí. Ve stejném duchu se nese také píseň této kapely *Skinheads*. „*Dělnický původ v žilách, teče čistá krev, Evropou, Amerikou, Austrálií, ať armáda válčí za národy.*“ Kapela tak sice popírá kořeny hnutí *Skinheads*, s nímž však problém očividně nemá.¹⁰³

Třetí (3) hudební text s názvem *Bílá bouře*

„*Dlouho jsi čekal okovy spoután, lety tvá nenávist a síla rostla, teď pevně třímáš pochodeň válečnou, připraven ke střetu se spojenci temna. Liberální politici demokratická špína, spojenci rudých svou zem zradili, pomsta bude chutnat po krvi, nedáš jim šanci, aby jí unikli. Policejní teror míří proti tobě, vláda chystá nové represe, přišel čas pro bílou bouři, krvavý vítr očistu přinese. Kam se poděla bílá hrdost, špinavé ulice krásných měst, černé hordy, kletba sionistů, slábne a zmírání bílá čest. Bílá bouře zuří nad zemí, krví nepřátel rudnou řeky, bílá bouře silná jak tvá nenávist, přináší vládu vyvolených navěky ó. Ať znovu*

¹⁰³ ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08], s. 43. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

vzplane posvátný oheň, statečných mužů a hrdých žen, **hlas bílé rasy** nesmí nikdy spočinout, keltský chorál a s ním nový den. Bílá bouře zuří nad zemí, krev nepřátel rudnou řeky, bílá bouře silná jak tvá nenávisť, přináší vládu vyvolených navěky ó, ó, ó, ó, ó, ó, ó. Bílá bouře zuří nad zemí, krev nepřátel rudnou řeky, bílá bouře silná jak tvá nenávisť, přináší **vládu vyvolených** navěky.“¹⁰⁴

Tab. 7: Třetí obsahová informační analýza hudebního textu

Informační analýza hudebního textu		
Název hudebního textu	Bílá Bouře	Třetí (3) hudební text
Skupina hudebního textu	Buldok	
Zaměření obsahu textu	kritika systému, nadřazenost rasy, rasismus s odkazem na antisemitismus	<i>Liberální politici demokratická špína; Policejní teror míří proti tobě, vláda chystá nové represe; přišel čas pro bílou bouři, krvavý vítr očistu přinese; kam se poděla bílá hrdost; černé hordy, kletba sionistů; hlas bílé rasy.</i>

Zdroj: vlastní rozbor.

V tomto případě se jedná o **otevřený hudební text písně**, která je zaměřená na **kritiku politického systému a policie** s odkazem na rasové projevy spojené s násilím. Patrný je odkaz bílé nadřazenosti s podtextem antisemitismu. Říský dodává, že tato píseň „*napadá demokracii a liberalismus, které považuje za spojence temna, co zradili svou zem. Spojenci temna jsou podle autora i „rudí“*“.¹⁰⁵

¹⁰⁴Buldok. *Patriot* [zvukový záznam na CD]. Bohemia Records, 1992.

¹⁰⁵ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08], s. 43. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

6. Návrhy na opatření

Na základě studia dokumentace uváděné problematiky byly stanoveny návrhy na opatření, které jsou rozděleny do tří částí, a to preventivní a sociální, vzdělávací a mediální a bezpečnostní a legislativní:

V oblasti **preventivních** a **sociálních** opatření se lze domnívat, že by tato opatření měla být zaměřena do rodinného prostředí. Zde by pozornost měla být směřována na budování silných sociálních vazeb k rodinnému prostředí a k okolním sociálním vztahům. Dále je zde potřeba zmínit i budování kvalitního a harmonického rodinného zázemí. K tomu se váže také finanční zázemí, které může svou špatnou kondicí vyvolávat pomyslnou nejistotu rodinných členů, kteří se pak mohou uchýlit k populistickému naslouchání. Dalším důležitým preventivním opatřením je samotná ochrana před populismem, který je v současné době více vnímán jako jeden z rizikových faktorů, který je více využíván pro záměrné zkreslování informací. Výsledkem se stává špatná orientace v dané problematice a nabídnutí jednoduchého řešení. Populismus pak bývá vnímán i jako nástroj pro mobilizaci nových sympatizantů k pravicovému extremismu.

Dále je důležité zmínit, že další opatření by mělo být zaměřeno na veřejné informování společnosti, které může tvořit určité společenské klima. Nezájaté plnohodnotné informace, které nejsou záměrně cenzurovány nebo zkreslovány a reagují rychle na danou situaci, mohou vytvořit pozitivní klima ve společenském prostoru, čímž nevznikne prostor pro populistické jednání a různé konspirace.

V oblasti **vzdělávacích** a **mediálních** opatření by měla být tato opatření zaměřena v prvopočátku na školní prostředí, a to především na osvětu dané problematiky pravicového extremismu, jak z historického hlediska, tak i současnosti, a to i v celosvětovém kontextu. Dále by zde měl být kladen důraz i na vyhledávání informací z vícero zdrojů a následné vyhodnocení jejich relevantnosti pro lepší orientaci v dané problematice. Zde je dobré zmínit i mimoškolní aktivity vyplňující volný čas jedince, které by měly být smysluplné a zaměřené na kladný vývoj jedince.

V oblasti **bezpečnostních** a **legislativních** opatření je důležité zaměřit se na monitoring nelegálních aktivit se zaměřením na pravicový extremismus, využívání policejních a zpravodajských prostředků a techniky jak pro odhalování, tak preventivní působení. Na rizika spojená se zjištěnými informacemi je důležité po pečlivém vyhodnocení aktivně a včas reagovat.

Závěr

„Ten, kdo bojuje s příšerami, by se měl mít na pozoru, aby se také nestal příšerou. Neboť když dlouho hledíte do propasti pekelné, i propast pekelná hledí na Vás“.

Friedrich Nietzsche¹⁰⁶

Teoretická a praktická část je podrobněji rozvedena, protože jakékoliv zjednodušení by vedlo ke zkreslení celkového obrazu sledované problematiky.

Prováděným šetřením dané problematiky tématu white power music na českém území bylo z dostupných informací zjištěno, že na současné uvedené české hudební scéně aktivně nepůsobí žádná kapela, která by se těšila takové oblibě či takové slávě jako kapely Excalibur, Vlajka, Buldok apod. To může být zapříčiněné několika faktory. Prvním faktorem je, že pravicový extremismus podle dostupných materiálů a zjištěných informací má klesající charakter, a tím i tedy v určité symbióze hudební tvorba white power scény. Dalším faktorem může být i skrytá symbolika v hudebních textech, která nemá takový mobilizační charakter, jelikož jí chybí určitá dravost, která je zapotřebí k oslovení nových sympatizantů. Nutno tedy podotknout, že klesajícím charakterem pravicového extremismu dochází k návratům subkultury hnutí skinheads k původní myšlenkové ideje.

Z obou částí práce vyplynula obecná doporučení, která byla rozdělena do tří částí návrhu na opatření (preventivní a sociální, vzdělávací a mediální, bezpečnostní a legislativní). Analytická část bezpečnostních složek má v současné době nezastupitelnou úlohu při složitém boji proti pravicovému extremismu, jenž je složen z odhalování a dokazování.

Interpretace zjištěných výsledků dané problematiky vzhledem ke stanoveným cílům lze považovat za dostačující, byť v některých částech se může zdát, že se jedná o strohé opakování již uváděné a popisované skutečnosti. Zde je nutno

¹⁰⁶ SOCHŮREK, Jan. *Vybrané kapitoly ze sociální patologie. I. díl, Úvod do sociální patologie, sociálně patologické skupiny*. Vyd.1. Liberec: Technická univerzita, 2001. Studijní texty pro distanční studium, s. 42. ISBN-80-7083-494-3.

podotknout, že se jedná o problematiku tzv. šedé zóny, s čímž je spojeno i méně aktuálních oficiálních informací, které by se promítly do odborné literatury. Proto bylo přistoupeno k nestandardizovaným rozhovorům s osobami pohybujícími se v dané problematice. Získané informace byly použity jako obecné skutečnosti do teoretické části práce.

V době pandemie covid-19 se popisovaná problematika přesunula do virtuálního světa, který není blíže zkoumán odbornou veřejností, proto byly použity informační zdroje z dob minulých, jak je uvedeno v seznamu literatury. Na druhou stranu je tento virtuální jev více sledován ze strany bezpečnostních složek státu. Následně je jejich výstupem výroční zpráva za určitá období. Je třeba ale dodat, že i v dnešní době se některé projevy u popisované hudební scény nemění, a to s ohledem na aktuální skutečnost a časový odstup.

Všechny použité prameny jsou uvedeny v seznamu informačních zdrojů. Získávání informací od těchto osob bylo operativní. Je počítáno s tím, že čtenář bude vybaven znalostmi základních pojmů a definic z dané problematiky. Přínos této práce lze spatřovat zejména v popisu historických a současných poznatků tak, jak jsou uvedeny v informačních pramenech a zdrojích. Dále v analýze a utřídění dosavadních poznatků tak, aby bylo možno se v nich orientovat při metodice aplikovatelné v praxi. Pokud jsou v práci uvedeny zásadní a originální myšlenky nebo doslovné citace jiných autorů, je to vždy náležitě uvedeno a řádně opatřeno zdrojem.

Seznam použitých informačních zdrojů

Monografie

DANICS, Štefan. *Extremismus: hrozba demokracie*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2002. 128 s. ISBN 80-86477-07-X.

DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7.

CHMELÍK, Jan. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Armex, 2000. ISBN 80-86244-14-8.

CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-265-7.

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0.

JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Praha: Leges, 2009. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87212-24-0.

LIDMILA, Jan. *Formální a obsahová analýza textu, rychlé čtení: Studijní text*. 1. Ostrava: Ministerstvo kultury ČR, Veřejné informační služby knihoven, 2019.

MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Nakladatelství Barister & Principal a Centrum strategických studií, 2003. ISBN 80-86598-45-4.

MAREŠ, Miroslav. *Symbole používané extremisty na území ČR v současnosti*. Extremismus. Manuál pro Policii ČR. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006.

MAREŠ, Miroslav, Ivo SVOBODA a Eduard STEHLÍK. *Extremismus jako bezpečnostní hrozba*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, Odbor komunikace a propagace (OKP), 2011. ISBN 978-80-7278-568-1.

SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2907-7.

SOCHŮREK, Jan. *Nástin vybraných problémů forenzní psychologie*. Liberec: Technická univerzita, 2002. Studijní texty pro distanční studium. ISBN 80-708-3680-6.

SOCHŮREK, Jan. *Vybrané kapitoly ze sociální patologie. I. díl, Úvod do sociální patologie, sociálně patologické skupiny*. Vyd. 1. Liberec: Technická univerzita, 2001. Studijní texty pro distanční studium. ISBN 80-7083-494-3.

SCHERER, H., et al. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2004. In: GULOVÁ, Lenka a Radim ŠÍP (eds.). *Výzkumné metody v pedagogické praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4368-4.

VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Kriminální a extremistická symbolika a tetování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022. ISBN 978-80-7380-902-7.

Časopisecké články

BLÁHA, Petr. *White Power Music in Bratislava: Rock on the right side (of Danube)*. Central European Journal of Politics. [online]. © 2018. vol. 4, no. 1, pp – 106-133. 2018. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: http://www.cejop.cz/wp-content/uploads/2018/11/2018_Vol-04_No-01_Art-05_Blaha_FINAL.pdf.

DLOUHÝ, Hynek. *V Žatci se uskutečnilo několik podivných koncertů: Žatec – V Lidovém domě se v listopadu konaly dvě akce, které vyhledává část neonacistické scény*. Žatecký deník: VLTAVA LABE MEDIA a.s., [online]. Žatec: VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2009, 30. 11. 2009, (2009), 2 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: https://zatecky.denik.cz/zpravy_region/koncerty_zatec_nackove_20091129.html.

LOUKOTA, Jakub. *Není to extremistista. Bubeníkovi Horkýže Slíže kriminalisté zrušili obvinění*. TN.CZ: zpravy.nova.cz [online]. Praha: Nova, 2022, 27. 1. 2022, s. 2 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/453591-neni-extremista-bubenikovi-horkyze-slize-naka-zrusila-obvineni?campaignsrc=tn_clipboard.

Německá extremistická hudba zní v sousedních zemích, i v Česku, míní expert. Česká tisková kancelář. IDNES.cz (iDNES): Zpravodajství [online]. Praha: MAFRA, 1999–2023, 27. září 2019, 2019, 2 [cit. 2023-02-10]. ISSN 1210-1168. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nemecko-pravicovy-extremismus-hudba.A190927_214652_zahranicni_blj.

NEŠPOR, Zdeněk R. *Česká sociologická encyklopedistika*. Vydání 1. Praha: Středisko společných činností AV ČR, v.v.i., 2017. Věda kolem nás, 66. Co to je. ISBN 978-80-270-3117-7. [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: http://www.vedakolemnas.cz/miranda2/m2/sys/galeriedownload/VK_N66_WEB.pdf?0.6693187890419954.

WALACH, Václav. *Když 88 znamená HIP HOP: Ultrapravice v širokých kalhotách*. A2: nezávislý kritický čtrnáctideník [online]. Praha: A2, 2010, 1. 11. 2010, 2010(22), 2 [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2010/11/kdyz-88-znamena-hip-hop>.

ZILVAR, Marin. *(Ne)tradiční krajně pravicové symboly v České republice*. Security Outlines [online]. Praha: Security Outlines, 2022, 25. 9. 2022, 2022(9), 2 [cit. 2023-02-19]. ISSN 2533-4018. Dostupné z: <https://www.securityoutlines.cz/netradicni-krajne-pravicove-symboly-v-ceske-republice/>.

Konferenční příspěvky a akademické práce

CORTE, Ugo and Bob EDWARDS. 2008: *White Power music and the mobilization of racist social movements. Music and Arts in Action*. Volume 1, Issue 1. Rennes: The University of Exeter. In: LIGIEROVÁ, Dagmar, Brno, 2010; MODROVIČ, Petr, Brno, 2022.

DANICS, Štefan a Vladimír PLECITÝ. *Extremismus - jeho kořeny, projevy a východiska řešení: (sborník mezinárodní konference konané na Policejní akademii ČR v Praze ve dnech 26. – 28. 11. 2001)*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-088-6.

LIGIEROVÁ, Dagmar. *Analýza textů vybraných hudebních skupin white power music v ČR* [online]. Brno, 2010 [cit. 2023-02-19]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. Dostupné z: <https://theses.cz/id/7djstw/>.

MODROVIČ, Petr. *Akce Power: případová studie zásahu proti white power music v ČR* [online]. Brno, 2022 [cit. 2023-02-02]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce JUDr. PhDr. Miroslav MAREŠ, Ph.D. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/fb3cm/>.

ŘEŘICHA, David. *Kořeny a vývojové trendy hnutí Skinheads v 80. a 90. letech 20. století*. Knihovna. [online]. Praha, 2011 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav hospodářských a sociálních dějin. Vedoucí práce PhDr. et JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/49177>.

ŘEŘICHA, Vít. *Sociální a kulturní zázemí stoupců extremistických hnutí v Plzeňském kraji* [online]. České Budějovice, 2011 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/qme1en/>. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D. Dostupné z: <https://theses.cz/id/qme1en/>.

ŘÍSKÝ, Milan. *Vývoj skinheadských a neonacistických hudebních skupin na území ČR - Didaktické využití tématu v hodinách občanské výchovy na základní škole* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2023-02-08]. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Mgr. Martin Černý. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f2f2nh/>.

STEJSKALOVÁ, Petra. *Být Skinheadem/Skingirl*. Knihovna. [online]. Praha, © 2008 [cit. 2023-02-08]. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd. Institut sociologických studií. Vedoucí práce PhDr. Marta Kolářová, PhD. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/147270/130094827.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Zákonná úprava a interní akty řízení

ČESKO. Ústavní zákon č. 1 ze dne 28. prosince 1992. Ústava České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky. 1993, částka 1. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>.

ČESKO. Usnesení č. 2 ze dne 28. prosince 1992 předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky. 1993, částka 1. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>.

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, změn a doplňků. Sbírka zákonů. Ministerstvo vnitra ČR.

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, změn a doplňků. Sbírka zákonů. Ministerstvo vnitra ČR.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, změn a doplňků Sbírka zákonů. Ministerstvo vnitra ČR.

ČESKO. Usnesení vlády ČR pod č. 669, ze dne 9. července 2003. In: Vláda České republiky. 2003. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2019-pdf.aspx>.

ČESKO. Usnesení vlády ČR pod č. 572, ze dne 4. května 2009. In: Vláda České republiky. 2009. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Webové stránky a elektronické zdroje

Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2022. Výroční zpráva o extremismu a koncepcie boje proti extremismu. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, © 2023. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Bílá bouře. Buldok. Album Patriot, 1992. Karaoke texty [online]. Praha, 2023. Dostupné z: <https://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/buldok/bila-boure-713226>.

Útvary s celostátní působností. Policie České republiky [online]. © 2023 [cit. 2023-02-19]. Praha, MV ČR, 2023. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-celostatni-pusobnosti.aspx>.

Citáty slavných osobností: citaty.net. [online]. ©2020-2023 [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://citaty.net/citaty/23963-pj-meyer-pokud-chces-dosahnout-trvaleho-uspechu-musi-motiv/>.

Co je extremismus. Vymezení pojmů. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.

Demokracie a ústavnost: Působnost BIS při ochraně ústavnosti a demokratických principů. Bezpečnostní informační služba [online]. Praha, BIS, 2023. [cit. 2023-02-09]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/demokracie-a-ustavnost/>.

Divácké násilí. Drogy, divácké a domácí násilí, statistika kriminality. Kriminalita. Bezpečnostní politika. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2023. [cit. 2023-05-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>.

Extremismus. Čtvrtletní zprávy o extremismu Odboru bezpečnostní politiky MV. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2012. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2012. [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

Chcípni. Agrese 95. Album Nová generace, 1998. Extrem music [online]. Praha, 2023. Dostupné z: <https://extremmusic.estranky.cz/clanky/texty/agrese-95.html>.

Odysea. Ondrej Ďurica & Bruno. Album Rodina, 2019. 2023 Ondrej Ďurica [online]. Praha, 2023. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=bIV_OykoMoY.

Projevy extremismu a předsudečné nenávisti. Extremismus. Čtvrtletní zprávy o extremismu Odboru bezpečnostní politiky MV. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2019. Ministerstvo vnitra České republiky [online] Praha, 2020. [cit.

2023-02-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zprava-mv-o-extremismu-125042.aspx>.

Sláva Vítězům. Conflict88. Album Vrať se k nám, 1998. Texty písniček s akordy. [online]. Praha, 2023. Dostupné z: <https://pisnicky-akordy.cz/conflict-88/slava-vitezum>.

Veřejný prostor mediální komunikace. Propagace a propaganda ve veřejném prostoru. [online]. Brno, 2010 [cit. 2023-02-19]. Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. Dostupné z: https://www.ped.muni.cz/kvv/archiv/inovac_du/002_informatik_symbolu/media_komunikace.pdf.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2017. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2018. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2018. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2019. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2019. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2020. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha, 2022. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Seznam obrázků

Obr. 1: Ukázka tetování praviceho extremisty	27
Obr. 2: Vlajka se slovanským kolovratem ve slávistickém kotli.	30

Seznam tabulek

Tab. 1: Odhalené White power music koncerty PČR mezi lety 2002–2010 + odhad návštěvníků.....	44
Tab. 2: Odhalené White power music koncerty PČR a „komerční“ pravicové koncerty mezi lety 2011–2018.....	44
Tab. 3: Popis informační analýzy dokumentu	50
Tab. 4: Informační analýza hudebního textu	51
Tab. 5: První obsahová informační analýza hudebního textu	52
Tab. 6: Druhá obsahová informační analýza hudebního textu	54
Tab. 7: Třetí obsahová informační analýza hudebního textu	55

Seznam použitých zkratek

PČR	Policie České republiky
WPM	white power music